

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Fúze obchodních společností

Mergers of Corporations

Student:

Bc. Radka Macháčková

Vedoucí diplomové práce:

prof. Ing. Viola Šebestíková, CSc.

Ostrava 2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Řešitel: Bc. Radka Macháčková

Program: Ekonomika a management

Obor: Účetnictví a daně

Specializace: Účetnictví a daně

Téma: Fúze obchodních společností

Mergers of Corporations

1. Úvod
  2. Teoretická východiska fúzí
  3. Účetní a daňové hledisko fúzí
  4. Dopady fúzí na vykazování dle českých a nadnárodních předpisů
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Odborná literatura:

DVOŘÁK, T. *Přeměny obchodních společností a družstev*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 432 s. ISBN 978-80-7357-376-8.

SKÁLOVÁ, J.; ČOUKOVÁ, P. *Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 312 s. ISBN 978-80-7357-397-3.

VOMÁČKOVÁ, H. *Účetnictví akvizic, fúzí a jiných vlastnických transakcí*. 4. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2009. 560 s. ISBN 978-880-7273-157-2.

Vedoucí: prof. Ing. Viola Šebestíková, CSc.

Datum zadání: 20. listopadu 2009

Datum odevzdání: 30. dubna 2010

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

---

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh vypracovala samostatně.

V Ostravě 30. dubna 2010

Bc. Radka Macháčková

Děkuji tímto vedoucí diplomové práce prof. Ing. Viole Šebestíkové, CSc. za její cenné rady a kritické připomínky, které mi byly přínosem při zpracování této diplomové práce.

Obsah

1	Úvod	3
2	Fúze obchodních společností	5
2.1	Historický vývoj právní úpravy přeměn obchodních společností	5
2.1.1	Základní definice fúze dle zákona o přeměnách obchodních společností a družstev	6
	Fúze splynutím	6
	Fúze sloučením	7
2.1.2	Projekt fúze	8
2.1.3	Schválení projektu fúze	11
2.1.4	Neplatnost projektu přeměny	12
2.1.5	Rozhodný den fúze	12
2.1.6	Znalec a fúze	14
2.1.6.1	Přezkoumání projektu fúze	14
2.1.6.2	Ocenění jmění zúčastněných společností	15
2.1.6.2.1	Metody oceňování jmění společnosti	16
	Oceňování podniku výnosovým způsobem	16
	Oceňování podniku metodami tržního srovnání	17
	Substanční ocenění podniku	18
2.1.7	Zápis fúze do obchodního rejstříku	18
2.1.8	Výměna obchodních podílů	20
2.1.9	Důležité lhůty při přípravě fúze	22
2.2	Fúze dle mezinárodních účetních standardů	22
2.2.1	Metoda akvizice	23
	Identifikace nabyvatele	24
	Datum akvizice	24
	Vykázání nabytých aktiv, převzatých závazků a menšinových podílů	25
	Vykázání a výpočet goodwillu	25
	Zisk z výhodné koupě	27
2.2.2	Pořizovací cena akvizice	27

3	Účetní a daňové hledisko fúzí	29
3.1	Konečná účetní závěrka	29
3.2	Ponechání účetních hodnot.....	30
3.3	Individuální přecenění majetku	32
3.4	Oceňování majetku podle IFRS	39
	Budovy, pozemky a zařízení	40
	Nehmotná aktiva	42
	Podmíněné závazky.....	42
3.5	Odložená daň.....	43
3.6	Odložená daň dle IAS 12	44
4	Dopady fúzí na vykazování dle českých a nadnárodních předpisů.....	47
4.1	Představení zúčastněných obchodních společností	47
4.2	Dopady fúzí na vykazování dle českých předpisů	48
4.2.1	Ocenění jmění společnosti, které v sobě nezahrnuje daňové efekty	49
4.2.2	Ocenění jmění společnosti, které v sobě zahrnuje daňové efekty	50
4.2.3	Zjištění goodwillu	51
4.2.4	Dopady fúze na vlastní kapitál v nástupnické společnosti	53
4.3	Dopady fúzí na vykazování dle mezinárodních účetních standardů	55
4.3.1	Výpočet odložené daně	56
4.3.2	Zjištění goodwillu	58
4.3.3	Úpravy vlastního kapitálu ke dni akvizice	59
4.3.4	Konsolidovaná rozvaha	59
5	Závěr.....	63
	Seznam použité literatury.....	65
	Seznam zkratk	
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Podnikatel, který zakládá obchodní společnost, při jejím vzniku neuvažuje o možném spojení s jinou obchodní společností. Za trvání obchodní společnosti, ale k takové události může dojít. Majitelé obchodní společnosti se můžou rozhodnout, že se spojí s jinou obchodní společností za účelem ovládnutí většího trhu, na kterém výrobky prodávají. V tomto případě fúze přispěje k růstu obchodní společnosti. Další možností, kdy se majitelé společnosti rozhodnou pro fúzi, je v tom případě, že se společnost dostane do finančních potíží a jediným možným východiskem, jak zachránit svou společnost, je spojení s jinou obchodní společností. V obou případech se jedná o náročný proces, který může podnik posílit nebo zachránit.

Fúze obchodních společností zaznamenaly velký rozmach v roce 2000, kdy byla přijata druhá velká novela obchodního zákoníku. Ta měla za úkol harmonizovat úpravu přeměn podle směrnic Evropské unie. Tyto směrnice se zaměřovaly především na fúze a rozdělování akciových společností. Tato úprava byla stále nedostačující. Velký obrat nastal v době, kdy vstoupila v platnost tzv. „Desátá směrnice“, která požadovala, aby do právních úprav členských států byla implementována problematika přeshraničních fúzí. Pro české zákonodárce to znamenalo podnět pro vytvoření nového zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, který bude řešit tuto problematiku komplexně. Pro jednotlivé obchodní společnosti, jsou zde uvedena ustanovení, která se týkají pouze jejich právní formy. V návaznosti na přijetí zákona č. 125/2008 Sb., byl přijat zákon č. 126/2008, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o přeměnách obchodních společností a družstev. Tento zákon doplňuje příslušné zákony především o ustanovení, která se týkají přeshraničních fúzí.

Cílem diplomové práce je zjistit, jaký dopad bude mít připravovaná fúze na sestavení rozvahy společnosti a to jak z hlediska českých předpisů tak i z hlediska mezinárodních účetních standardů.

Diplomová práce je rozdělena do tří kapitol, které na sebe navazují. Každá kapitola diplomové práce je rozdělena na dvě části. První část se zaměří na požadavky, které na přeměny, tedy i na fúze, kladou české předpisy a druhá část na požadavky mezinárodních účetních standardů.

V České republice existují čtyři typy obchodních společností a družstva, pro které je zákon č. 125/2008 Sb., určen. Právní rámec obsažený v tomto zákoně je náplní první části druhé kapitoly diplomové práce. Tato kapitola se nevztahuje na všechny typy obchodních společností, ale pouze na společnosti s ručením omezeným. V této kapitole jsou uvedeny všechny důležité povinnosti, které musí obchodní společnosti splnit, aby byla fúze zapsána do obchodního rejstříku. Druhá část první kapitoly vysvětluje základní definice, které jsou uvedeny ve standardu IFRS 3 – Podnikové kombinace.

Obě části třetí kapitoly jsou zaměřeny na účetní povinnosti, které mají účetní jednotky při realizaci fúze. Jedná se především o zaúčtování reálné hodnoty přeceněných složek majetku a vykázání odložené daně. Z pohledu mezinárodních účetních standardů je důležité zdůraznit, jak bude účetní jednotka nakládat s aktivem po jeho prvotním uznání.

Čtvrtá kapitola diplomové práce je částí praktickou a zhodnocující. V této části uplatním poznatky, které jsem získala při vypracování třetí kapitoly diplomové práce. Především budu analyzovat výpočty oceňovacího rozdílu, odložené daně, goodwillu a sestavení pro-formy zahajovací rozvahy podle českých předpisů a odložené daně, goodwillu a sestavení konsolidované rozvahy podle mezinárodních účetních standardů. Východiskem pro analýzu těchto hodnot je příklad uvedený v Příloze č. 1 a v Příloze č. 2.

2 Fúze obchodních společností

Fúze spadají do velké skupiny přeměn obchodních společností. Při přeměnách obchodních společností dochází ke spojování podniků, ale i k jejich rozdělování. Podnikové kombinace jsou úzce vázány na obchodně právní úpravu, protože při nich dochází k zániku a vzniku právnických osob. Obchodně právní úprava, z níž přeměny obchodních společností a družstev vycházejí, prošla významnou změnou.

2.1 Historický vývoj právní úpravy přeměn obchodních společností

První právní předpisy upravující fúze a rozdělování obchodních společností jsou známy již z doby starorakouské a prvorepublikové. „Po skončení druhé světové války byly tyto právní předpisy dílem zrušeny bez náhrady, dílem ponechány v torzovité podobě předpisů o sloučení, splynutí a rozdělení národních podniků a také družstev.“¹ Tato úprava problematiky přeměn obchodních společností neměla nic společného s úpravou, která se vyvíjela ve vyspělých zemích.

V České republice se první zmínky o právu přeměn obchodních společností objevují v obchodním zákoníku, který nabyl účinnosti v roce 1991. Problematika přeměn obchodních společností byla však nedostačujícím způsobem upravena v ustanoveních § 69 obchodního zákoníku v původním znění, s tím, že pro jednotlivé právní formy obchodních společností a družstev byly přiděleny dílčí zvláštní ustanovení. Ovšem tato úprava i po první velké novele č. 142/1996 Sb., byla v rozporu s požadavky práva Evropského společenství.

V roce 2000 vstoupila v platnost druhá velká novela č. 370/2000 Sb., která měla za úkol harmonizovat úpravu přeměn podle směrnic Evropské unie. Směrnice Evropské unie se vztahovaly především k vnitrostátním fúzím akciových společností („Třetí směrnice“) a k rozdělení akciových společností („Šestá směrnice“). I tato úprava měla několik významných nedostatků. Jedním z nich byl ten, že v obchodním zákoníku nebyla zavedena obecná právní úprava, která by se týkala přeměn všech typů obchodních společností. Právní úprava vnitrostátních fúzí a rozdělení akciových společností sloužila jako předloha pro ostatní formy obchodních společností a po třetí novele obchodního zákoníku č. 308/2006 Sb., i pro družstva. Bohužel ani toto nebylo správné, protože smyslem zakotvení Třetí a Šesté směrnice

---

¹ DVOŘÁK, T. *Přeměny obchodních společností a družstev*. 1. vyd. Praha: ASPI: 2008. 432 s. ISBN 978-80-7357-376-8. (str. 1)

bylo ochránit drobné akcionáře, jejichž akcie byly kótované na trhu s cennými papíry, a věřitele před zneužitím fúzí nebo rozdělení společností.

V prosinci roku 2005 nabyla účinnosti Desátá směrnice, ta vyžadovala transportovat do právních řádů evropských zemí přeshraniční fúze kapitálových společností. Členské země, mezi které patří i Česká republika, měly za úkol implementovat „Desátou směrnici“ do konce roku 2007. S implementací této směrnice nastal problém, protože obchodní právo České republiky, obchodní zákoník, přeshraniční fúze nedovoloval.

Tato skutečnost vedla k vytvoření nového samostatného zákona o přeměnách obchodních společností a družstev. Z obchodního zákoníku byla vyjmuta ustanovení, která se týkala přeměn obchodních společností, a přenesena do zvláštního zákona. Tento nový zákon byl vydán pod číslem 125/2008 Sb., a nabyl účinnosti dne 1. července 2008. Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev (dále jen ZoPS) představuje přehlednější právní úpravu a přispívá k efektivnímu spojování a rozdělování obchodních společností a družstev

2.1.1 Základní definice fúze dle zákona o přeměnách obchodních společností a družstev

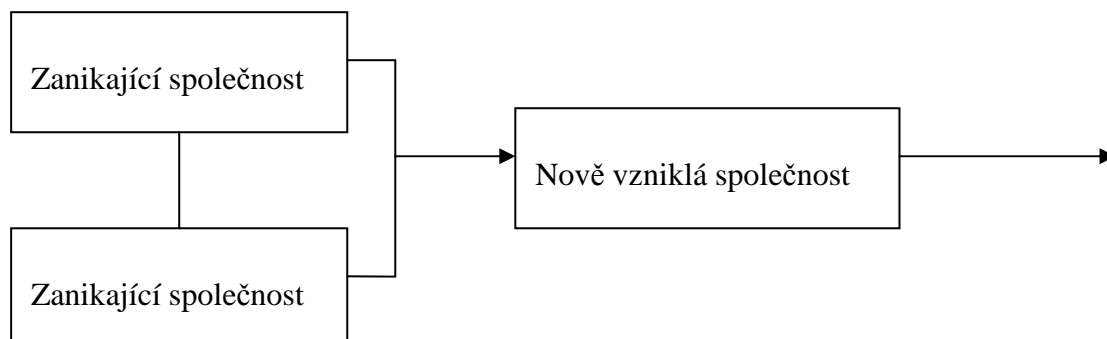
ZoPS rozlišuje dva typy fúzí a to jednak fúzi *vnitrostátní* a fúzi *přeshraniční*. Vnitrostátní fúzí se rozumí fúze, která probíhá mezi obchodními společnostmi, jež mají sídlo na území České republiky. Oproti tomu za přeshraniční fúzi se pokládá fúze, které se účastní alespoň jedna obchodní společnost, která má sídlo v kterémkoliv jiném členském státě Evropské unie. Fúze obchodních společností ať již vnitrostátních či přeshraničních se může uskutečnit dvěma způsoby, a to *splynutím* nebo *sloučením*.

Fúze splynutím

Při fúzi splynutím dochází k zániku dvou nebo více obchodních společností, jemuž předchází jejich zrušení bez likvidace. Jména zanikajících obchodních společností včetně všech závazků přechází na nově vznikající, nástupnickou, obchodní společnost. Nástupnická společnost přebírá veškerá práva a povinnosti, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů zanikajících společností. Za zakladatele nástupnické společnosti jsou považovány zanikající obchodní společnosti. Společníky nástupnické obchodní společnosti jsou společníci zanikajících obchodních společností. Jejich práva a povinnosti nejsou fúzí nijak dotčena. Při

této formě fúze se za zúčastněné obchodní společnosti považují pouze zanikající obchodní společnosti.

Obrázek č. 2.1: Fúze splynutím dvou zaniklých společností v jednu novou společnost

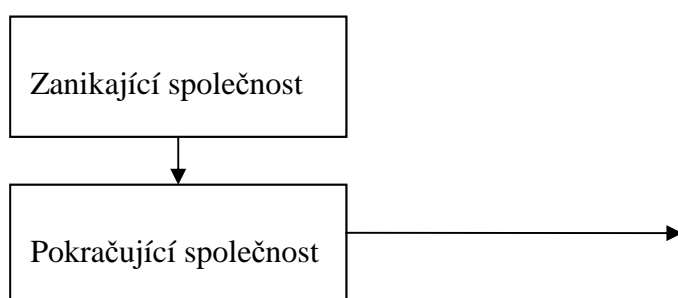

Zdroj: VOMÁČKOVÁ, H. Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí. Str. 358

Fúze sloučením

Při této formě fúze dochází k zániku obchodních společností, kterému předchází jejich zrušení bez likvidace. Jména zanikajících společností, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů přechází na jinou, již existující společnost. Nevzniká tedy nová obchodní společnost, jako je tomu u fúze splynutím. Společníky nástupnické společnosti jsou její stávající společníci a společníci zanikajících obchodních společností. Při fúzi sloučením jsou zúčastněnými obchodními společnostmi jak zanikající tak nástupnická společnost.

Obrázek č. 2.2: Fúze sloučením dvou obchodních společností

Zdroj: VOMÁČKOVÁ, H. Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí. Str. 357

ZoPS neumožňuje, aby docházelo k fúzím u společností s různou právní formou. Tím se myslí, že je zakázáno, aby fúzovala osobní obchodní společnost (komanditní společnost, veřejná obchodní společnost) s kapitálovou obchodní společností (akciová společnost, společnost s ručením omezeným). Jediná výjimka, kterou ZoPS povoluje, je křížová fúze

mezi osobními a kapitálovými společnostmi. To znamená, že je přípustná fúze veřejné obchodní společnosti s komanditní společností, stejně tak i fúze akciové společnosti se společností s ručením omezeným.

Tabulka č. 2.1: Varianty fúzí mezi společnostmi

Původní společnosti	Nástupnická společnost
a. s. + a. s.	Sloučení do A. s.
a. s. + a. s.	Splynutí do a. s. i s. r. o.
s. r. o. + a. s.	Sloučení i splynutí do a. s. nebo s. r. o.
k. s. + v. o. s.	Sloučení i splynutí do k. s. nebo v. o. s.

Zdroj: SKÁLOVÁ, J.; ČOUKOVÁ, P. Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti. Str. 132

2.1.2 Projekt fúze

Obchodní společnosti, které chtějí realizovat fúzi, musí nejprve vypracovat dokument, na jehož základě se fúze provádí. Základním dokumentem pro její realizaci je projekt fúze, který vypracovávají statutární orgány zúčastněných obchodních společností. Projekt fúze musí mít písemnou formu a obsahovat zákonem stanovené údaje.

Základní náležitosti, které musí projekt fúze obsahovat jsou uvedeny v ustanoveních §70 ZoPS. Tyto náležitosti musí být uvedeny v každém projektu fúze, bez ohledu na to, o jaký typ fúze se jedná. Náležitosti, které jsou specifické pro jednotlivé druhy právních forem obchodních společností, jsou uvedeny v ustanoveních §76 pro veřejnou obchodní společnost, §82 pro komanditní společnost, §88 pro společnost s ručením omezeným a §100 pro akciovou společnost.

Projekt fúze sloučením u společností s ručením omezeným musí obsahovat:

- obchodní firmy, sídla a identifikační čísla zúčastněných společností s ručením omezeným,
- rozhodný den fúze,
- složky vlastního a cizího kapitálu nepředstavující závazek, které přebírá nástupnická společnost od zanikající společnosti,
- práva, která nástupnická společnost s ručením omezeným udělí vlastníkům emitovaných dluhopisů,

- den, ke kterému mají společníci nástupnické společnosti právo požadovat podíl na zisku z vyměněných obchodních podílů,
- zvláštní výhody, které udělí zúčastněná společnost jednatelům, členům dozorčích rad nebo znalcům pro fúzi; uvede se zde, kdo výhodu poskytnul, komu a za jakých podmínek,
- změny společenské smlouvy nebo stanov nástupnické obchodní společnosti, pokud nejsou v projektu fúze uvedeny žádné změny, má se za to, že společenská smlouva nebo stanovy nástupnické obchodní společnosti nemění,
- výše vkladu a výše obchodního podílu každého společníka v zúčastněných společnostech před zápisem fúze do obchodního rejstříku a v nástupnické společnosti po zápisu fúze do obchodního rejstříku, s tím, že výše doplatku nesmí překročit 10% výše nových vkladů do základního kapitálu nástupnické společnosti,
- stanovení výše případného doplatku společníkům zanikajících společností společně s pravidly pro jeho výplatu.²

Po vypracování projektu fúze mají statutární orgány zúčastněných společností další povinnost. Touto povinností je zpracovat písemnou zprávu o fúzi. Statutární orgány mohou vypracovat zprávu každý sám za svou společnost nebo se dohodnout a zpracovat společnou zprávu o fúzi pro všechny zúčastněné společnosti. Cílem této zprávy je informovat společníky zúčastněných společností o všech důsledcích fúze, aby se mohli rozhodnout, zda ji schválí či nikoliv. Z tohoto důvodu musí být zpráva o projektu fúze předána společníkům před konáním valné hromady, na níž má být o schválení projektu fúze rozhodnuto.

Statutární orgány musí ve zprávě o fúzi uvést informace, které se týkají odůvodnění výměnného poměru akcií, výše vkladů do základního kapitálu a výše případných doplatků na dorovnání, změny ekonomického a právního postavení společníků, změny v rozsahu ručení společníků a dopady na věřitele zanikajících společností, zejména z hlediska dobytnosti jejich pohledávek. Statutární orgány ovšem nemusí uvádět údaje:

- jejichž zveřejnění by mohlo způsobit značnou újmu zúčastněným společnostem,
- tvořící předmět obchodního tajemství zúčastněných společností,
- utajované podle zvláštních předpisů.

Ve zprávě musí být vždy uvedeno, proč se údaje ve zprávě neuvádějí. „O tom, zda takové informace existují, rozhoduje statutární orgán se souhlasem dozorčí rady.“³

² Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, §88.

Další důležitý bod, který musí být při přípravě fúze splněn, je její zveřejnění. Statutární orgány zúčastněných společností tuto povinnost splní tím, že uloží projekt fúze do sbírky listin obchodního rejstříku. Učinit tak musí alespoň 1 měsíc přede dnem, kdy se má konat valná hromada, na níž má být fúze schválena. S tímto úkonem je spojena další povinnost, a sice zveřejnění oznámení o uložení projektu fúze do sbírky listin obchodního rejstříku ve Věstníku. Lhůta pro zveřejnění oznámení je stejná jako pro uložení projektu fúze do sbírky listin obchodního rejstříku, tedy 1 měsíc přede dnem, kdy má dojít ke schválení fúze.

Od okamžiku oznámení ve Věstníku má každý společník právo na informace týkajících se ostatních zúčastněných společností, ale pouze tehdy, pokud jsou tyto informace důležité z hlediska fúze. Zúčastněné obchodní společnosti nemusí společníkům podávat informace, které by jim mohly způsobit značnou újmu, které tvoří předmět obchodního tajemství, nebo které jsou utajované podle zvláštního právního předpisu.

Poté, co jsou dokončeny všechny požadované dokumenty, začnou statutární orgány zúčastněných obchodních společností informovat své společníky. Statutární orgány jim musí poskytnout kompletní a všestranné informace, aby se společníci mohli rozhodnout, zda fúzi schválí či nikoliv. Údaje, které společníci potřebují, získají z dokumentů, které jim musejí statutární orgány zaslat nejméně 2 týdny před konáním valné hromady, na níž se bude rozhodovat o schválení fúze. Těmito dokumenty jsou:

- projekt fúze sloučením,
- účetní závěrky zúčastněných obchodních společností za poslední 3 účetní období,
- konečné účetní závěrky zanikajících obchodních společností a zahajovací rozvaha nástupnické obchodní společnosti,
- mezitímní účetní závěrku, pokud se o fúzi rozhoduje po více než 6 měsících od rozhodného dne
- zprávy o fúzi sloučením,
- znalecká zpráva o fúzi sloučením, pokud je vyžadována.

Spolu s těmito dokumenty obdrží společníci zúčastněných obchodních společností upozornění, že mají právo obeznámit se s posudkem znalce pro ocenění jmění zúčastněné obchodní společnosti. Tuto možnost uplatní pouze v sídle společnosti, jejíž jsou společníky.

---

³ DVOŘÁK, T. *Přeměny obchodních společností a družstev*. 1. vyd. Praha: ASPI: 2008. 432 s. ISBN 978-80-7357-376-8. (str. 49)

2.1.3 Schválení projektu fúze

Projekt fúze je schvalován ve stejném znění všemi zúčastněnými obchodními společnostmi na jejich valné hromadě. K přijetí rozhodnutí valné hromady o schválení projektu fúze se vyžaduje souhlas nejméně $\frac{3}{4}$ hlasů společníků přítomných na jejím zasedání. O jejich rozhodnutí se pořizuje notářský zápis, jehož přílohou je projekt fúze. Společníci, kteří se nezúčastnili valné hromady a chtějí vyjádřit svůj názor k projektu fúze, mohou tak učinit dodatečně. V případě, že s fúzí souhlasí, musí mít jejich souhlas formu notářského zápisu, jehož přílohou je projekt fúze sloučením. Svůj souhlas musí doručit do sídla společnosti do 1 měsíce ode dne zasedání valné hromady. Pokud je rozhodnutí valné hromady o schválení projektu fúze přijato dodatečně na základě souhlasu společníka, který se neúčastnil zasedání valné hromady, pak jednatel oznámí tuto skutečnost ostatním společníkům do 15 dnů ode dne jeho přijetí.

Ve zvláštních případech je zapotřebí při schvalování fúze souhlas všech společníků. Tato situace nastane tehdy, pokud se v důsledku fúze mění jejich práva.

Společník, který s fúzí nesouhlasí, doručí své stanovisko formou notářského zápisu do sídla společnosti a k němu přiloží projekt fúze, se kterým nesouhlasí.

O rozhodnutí valné hromady, na které se schvaluje projekt fúze, musí být proveden zápis. Jeho obsah je závislý na dvou skutečnostech. První skutečnost je zda se jedná o rozhodnutí valné hromady zanikající nebo nástupnické obchodní společnosti, druhou skutečností je forma realizované fúze, fúze splynutím či sloučením. Valná hromada zanikající obchodní společnosti schvaluje na svém zasedání:

- rozhodnutí o zrušení společnosti bez likvidace a převod jejího jmění na nástupnickou společnost,
- schválení projektu fúze sloučením,
- schválení konečné účetní závěrky.

Valná hromada nástupnické společnosti na svém zasedání projednává a schvaluje:

- rozhodnutí o převzetí jmění zanikající společnosti,
- projekt fúze,
- konečnou účetní závěrku a zahajovací rozvahu.

2.1.4 Neplatnost projektu přeměny

Projekt přeměny může být prohlášen za neplatný pouze tehdy, bude-li za neplatné prohlášeno usnesení valné hromady, na jehož zasedání došlo ke schválení projektu fúze. Návrh na prohlášení neplatnosti mohou podat pouze členové zúčastněných společností, těmi se myslí společníci zúčastněných společností, člen statutárního orgánu nebo dozorčí rady. O neplatnosti rozhoduje pouze soud. Aby mohlo být usnesení valné hromady prohlášeno za neplatné, musí být splněny dvě základní podmínky:

- projekt fúze nesmí být v rozporu s právními předpisy a zakladatelskými listinami zúčastněných společností,
- návrh na neplatnost usnesení valné hromady musí být podán včas, stanovená lhůta pro podání návrhu na neplatnost jsou 3 měsíce, pokud tak nebude učiněno v této lhůtě, pak toto právo zaniká.

Důkazní povinnost v řízení ve věci vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady a tím i projektu fúze má navrhovatel. Ten musí podat veškeré důkazy, na jejichž základě si myslí, že projekt fúze je v rozporu s právními předpisy či vnitřními předpisy společnosti. Přičemž před soudem se hájí ta společnost, které se fúze týká. Společnost zastupuje statutární orgán společnosti. V některých případech může společnost zastupovat člen dozorčí rady, tento případ nastává tehdy pokud návrh podali všichni členové statutárního orgánu. Pokud společnost nemá dozorčí orgán, nebo návrh podali všichni členové dozorčí rady, pak má valná hromada povinnost zvolit do 3 měsíců ode dne dodržení návrhu zvolit nového zástupce. Pokud tak valná hromada neučiní, pak soud jmenuje společnosti opatrovníka.

Soud může o neplatnosti projektu fúze rozhodnout pouze do zápisu fúze do obchodního rejstříku. Jakmile již bude fúze v obchodním rejstříku zapsána, nelze tento zápis změnit ani zrušit. Již nebude možné se dovolávat neplatnosti projektu fúze, ani neplatnosti rozhodnutí valné hromady.

2.1.5 Rozhodný den fúze

ZoPS rozlišuje právní a účetní účinky fúzí. Tyto skutečnosti nenastávají ke stejnému okamžiku. Zatímco právní účinky nastávají dnem zápisu fúze do obchodního rejstříku, účetní účinky fúze stanovením rozhodného dne fúze.

Stanovení rozhodného dne je pro obchodní společnosti velmi důležitým okamžikem. Před tímto dnem skončí účetní období všech zúčastněných obchodních společností a od tohoto dne začíná běžet účetní období pro nástupnickou obchodní společnost. Účetní období nástupnické společnosti končí posledním dnem účetního období, v němž byl proveden zápis fúze do obchodního rejstříku. Z tohoto pohledu nedochází k fúzi ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku, ale při stanovení rozhodného dne. Rozhodný den fúze, je dnem, kdy zanikající obchodní společnost jedná z účetního hlediska na účet nástupnické obchodní společnosti a nemůže předcházet o více než 12 měsíců den, ve kterém je podán návrh na zápis fúze do obchodního rejstříku.

Po rozhodném dni ovšem zanikající obchodní společnosti nesmějí přestat vést své účetnictví. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví v ustanoveních §17 stanoví, že obchodní společnosti, které se účastní fúze, otevírají účetní knihy k rozhodnému dni fúze a vedou své účetnictví do okamžiku zápisu fúze do obchodního rejstříku. Vedení vlastního účetnictví je důležité z důvodů možného odmítnutí zápisu fúze do obchodního rejstříku. Kdyby taková situace nastala, musely by obchodní společnost splnit veškeré povinnosti v oblasti účetnictví a zajistit vedení účetnictví obchodních společností, jako kdyby fúzi společnosti neplánovaly.

Ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku upraví nástupnická společnost účetnictví zanikajících obchodních společností s účinky od rozhodného dne, dochází tedy ke spojení jejich účetnictví. Ke stejnému dni nástupnická společnost eliminuje vzájemné pohledávky, závazky a s nimi související výnosy a náklady, které se mezi nimi uskutečnily od rozhodného dne fúze do dne zápisu fúze do obchodního rejstříku.

Časové rozmezí, ve kterém společnosti realizují fúzi, bylo prodlouženo z 9 na 12 měsíců novou právní úpravou. Prodloužení lhůty pro realizaci fúze na jedné straně může být uvítáno, ale na druhé straně zvyšuje u účetních jednotek míru nejistoty, zda k fúzi skutečně dojde.

Pokud společnost v této lhůtě nestihne fúzi uskutečnit, nedojde k zápisu fúze do obchodního rejstříku po 12 měsících od rozhodného dne. Obchodní společnosti musí začít realizovat fúzi od samého začátku, stanovit nový rozhodný den a vykonat všechny práce, které jsou k dokončení fúze potřebné.

2.1.6 Znalec a fúze

ZoPS, stejně jako předešlá právní úprava obsažená v obchodním zákoníku, zachovává nutnost jmenování znalce soudem pro zpracování znaleckých posudků, ale přináší zcela nezávislou úpravu postupu při jmenování znalce. Jedna z novinek, kterou tato úprava přinesla, je, že k prozkoumání projektu fúze může být povolán pouze jeden znalec za všechny zúčastněné subjekty.

Účast znalce na projektu fúze stanoví ZoPS, stejně jako jeho odměňování a odvolání, v ustanoveních §§ 28-32. Zákon vyžaduje jmenování znalce v případě:

- přezkoumání projektu fúze,
- ocenění jmění zúčastněných společností.

2.1.6.1 Přezkoumání projektu fúze

Návrh na jmenování znalce podává zúčastněná obchodní společnost. Ve svém návrhu může uvést jméno znalce, ale je na uvážení soudu, zda k tomuto přihlédne. Znalce jmenuje vždy krajský soud, který vede obchodní rejstřík, v němž je zapsán ten, kdo jeho jmenování navrhl. Jednou z podmínek, kterou musí znalec splňovat, je nezávislost na tom, kdo jej jmenoval. Soud musí rozhodnout o návrhu na jmenování znalce do 15 dnů ode dne jeho doručení soudu.

Společník obchodní společnosti může podat návrh na přezkum projektu fúze, ale jen u společnosti, jejímž je společníkem. Pokud bude přezkum projektu schválen, pak znalec může od zúčastněných společností vyžadovat potřebné informace a písemnosti, které jsou zapotřebí k vypracování znalecké zprávy. Povinností zúčastněných společností je poskytnout znalci nezbytnou součinnost. Smyslem tohoto přezkumu je zajistit nezávislé a objektivní posouzení projektu fúze. Společníci tak získají nezávislé a nestranné informace o všech výhodách a nevýhodách připravované fúze.

Znalec zpracuje o výsledku přezkoumání písemnou zprávu o vnitrostátní fúzi. Tato zpráva musí obsahovat kromě náležitostí vyžadovaných zvláštním zákonem:

- stanovisko znalce, zda výměnný poměr obchodních podílů je vhodný a odůvodněný,
- údaj, podle jaké metody byl stanoven výměnný poměr obchodních podílů,
- vyjádření, zda tato metoda je pro daný případ přiměřená,

- údaj, jakých výměnných poměrů by se dosáhlo při použití každé z metod ocenění, jestliže bylo použito více metod ocenění,
- zda a jaké obtíže se vyskytly při oceňování jmění zúčastněné společnosti.⁴

Poté co znalec vypracuje zprávu o fúzi, předá ji jednatelům zúčastněných společností s ručením omezeným. Tato zpráva musí být přístupná všem společníkům na zasedání valné hromady, na níž se bude rozhodovat o schválení fúze sloučením.

Znalec má právo na odměnu a na úhradu nákladů, které vynaložil v souvislosti s vypracováním posudku. Odměnu a náhradu výdajů vyúčtuje znalec s podáním posudku. Odměnu a výdaje znalce hradí společník či společnost, která podala k soudu návrh na jeho jmenování. Na výši odměny se dohodne znalec s osobou, která jeho jmenování navrhla. Pokud se na její výši nedohodnou, určí ji na návrh z jedné stran soud, který znalce jmenoval. Jestliže podalo návrh na jmenování znalce více osob nebo společností, pak se podílí na odměně a výdajích znalce všechny tyto osoby společně a nerozdílně.

2.1.6.2 Ocenění jmění zúčastněných společností

Povinnost ocenit jmění společnosti znaleckým posudkem je závislá na tom, o jakou formu fúze se jedná.

„Při fúzi sloučením se požaduje ocenění jmění společnosti pokud mají být v důsledku fúze společníkům zanikající společnosti přiznány vklady a s nimi spojený obchodní podíl na nástupnické společnosti, nebo zvyšují-li se dosavadní vklady společníků nástupnické společnosti, jestliže je zdrojem tohoto zvýšení majetek zanikající společnosti.“⁵ Pro tyto dvě možnosti ZoPS zavádí nový pojem „nové vklady“. Novými vklady se rozumí vklady osob, které byly společníky zanikající společnosti a společníky nástupnické společnosti se staly až v důsledku fúze.

Zúčastněné obchodní společnosti mají vždy povinnost nechat své jmění ocenit znaleckým posudkem, pokud realizují fúzi splynutím.

Smyslem přecenění jmění při realizaci fúze je zamezení tvorby fiktivní výše základního kapitálu. Největší výhodou přecenění majetku je zjištění jeho reálné hodnoty a

⁴ Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, §114.

⁵ SKÁLOVÁ, J.; ČOUKOVÁ, P. *Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti*, 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 312 s. ISBN 978-80-7357-397-3.(str. 139)

zpravidla dochází ke změně vlastního kapitálu. Nevýhodou je pak vyšší finanční náročnost připravované fúze.

Jak je uvedeno výše, nová právní úprava přeměn obchodních společností umožnila, aby pro všechny zúčastněné společnosti uskutečňoval posudky jeden znalec. To platí i pro všechny činnosti, na které se jeho posudek vztahuje, tedy i na ocenění jmění zúčastněných společností. Stejně tak i posudek znalce o ocenění jmění může být součástí znalecké zprávy o fúzi. Součástí znalecké zprávy o fúzi, pokud její součástí bude i posudek o ocenění jmění nebo samostatný posudek o ocenění jmění musí obsahovat:

- popis jmění zúčastněných společností,
- způsoby, které znalec při přecenění použil,
- částku, na kterou se jmění zúčastněné společnosti přeceňuje.

2.1.6.2.1 Metody oceňování jmění společnosti

Ocenění jmění obchodní společnosti se pro účely fúze rozumí ocenění podniku jako celku. Znalec tedy zjišťuje jeho hodnotu. Při oceňování podniku postupuje podle ustanovení § 24 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. Podle tohoto ustanovení se podnik jako celek oceňuje následujícími metodami:

- součet cen jednotlivých složek majetku oceněných podle tohoto zákona sníženým o závazky.
- výnosovým způsobem,
- kombinací předešlých.

Oceňování podniku výnosovým způsobem

Výnosové metody oceňování podniku patří mezi základní metody oceňování. Základní předpoklade těchto metod spočívá v tom, že hodnotu aktiv určuje očekávaný užitek pro jejich majitele. V podniku jsou tímto očekávaným užitem budoucí ekonomické efekty, především zisk. Zjišťování hodnoty podniku výnosovým způsobem je zaměřena do budoucna. Jednou z metod, která do této skupiny patří, je metoda diskontovaných peněžních toků (DCF – Discounted Cash Flow).

Metoda diskontovaných peněžních toků je označována jako základní metoda výnosového oceňování. Metoda DCF je používána především v anglosaských zemích, ale v dnešní době již tato metoda proniká do evropských zemí. Metoda DFC je založena na zjišťování současné hodnoty očekávaných peněžních toků plynoucích ze společnosti, které jsou diskontovány nákladem kapitálu. Očekávaným peněžním tokem je tzv. volné cash flow. To nám říká, kolik peněžních prostředků můžeme z podniku odebrat, aniž by to ohrozilo jeho další podnikatelskou činnost. Podle toho, zda budeme oceňovat celkový kapitál nebo pouze vlastní kapitál a podle toho, jak definujeme peněžní toky a náklad kapitálu, rozlišujeme čtyři základní metody, který do této skupiny spadají:

- metoda DCF-entity – tato metoda oceňuje celkový kapitál podniku; k výpočtu hodnoty podniku je zde použit volný peněžní tok pro vlastníky a věřitele, který je diskontován průměrným nákladem kapitálu,
- metoda DCF-equity – tato metoda oceňuje pouze vlastní kapitál podniku; k výpočtu hodnoty podniku je použit volný peněžní tok pro vlastníky, který je diskontován nákladem vlastního kapitálu,
- metoda DDM (Dividend Discount Model) – tato metoda oceňuje taky pouze vlastní kapitál, volné peněžní toky jsou vyjádřeny pomocí dividend,
- metoda APV (Adjusted Present Value) – tato metoda oceňuje celkový kapitál podniku; k výpočtu jsou použity volné peněžní toky nezadlužené firmy – takto je zjištěna hodnota nezadluženého podniku; pokud bychom chtěli zjistit hodnotu zadluženého podniku pak musíme přičíst současnou hodnotu daňového štítu, kterou diskontujeme náklady dluhu.

Oceňování podniku metodami tržního srovnání

Tržní hodnotu podniku při použití této metody získáváme porovnáváním tržních hodnot se srovnatelnými podniky. Tato metoda je velmi komplikovaná. Hlavní komplikace spočívá v tom, že je velmi složité, ba téměř nemožné, najít podobný podnik, jehož cena by byla veřejně známá. Metodu tržního srovnání lze použít v případě, že existuje dostatečně rozvinutý a aktivní kapitálový trh.

Substanční ocenění podniku

Substanční ocenění podniku spočívá v analýze jednotlivých složek majetku. Jedná se o souhrn samostatných ocenění jednotlivých majetkových složek podniku. Jednotlivé složky majetku oceňujeme podle způsobu uvedených v zákoně o oceňování majetku. Jejich ocenění se uskutečňuje ke stejnému dni, ke kterému se provádí ocenění celého podniku. Znalec zjišťuje reprodukční hodnoty jednotlivých složek majetku, to znamená, že určí hodnotu, za níž by byl majetek pořízen ke dni ocenění. Tuto hodnotu sníží o amortizaci a tím získá věcnou hodnotu majetku. Od této hodnoty pak odečte reálné ocenění závazků. Základní východisko pro použití této metody je, že podnik bude nadále pokračovat ve své činnosti.

2.1.7 Zápis fúze do obchodního rejstříku

Právní účinky fúze nastávají k jednomu okamžiku. Tímto okamžikem je den zápisu fúze do obchodního rejstříku. Návrh na zápis fúze do obchodního rejstříku podávají všechny zúčastněné společnosti bez zbytečného odkladu poté, co projekt fúze nabude účinnosti.

Projekt fúze nabývá účinnosti dnem schválení, a to jen tehdy pokud není zapotřebí souhlas orgánu veřejné moci. V některých případech ZoPS stanoví, aby souhlas s přeměnou udělil orgán veřejné moci. Souhlas orgánu veřejné moci je zapotřebí v těchto případech:

- vůči majetku některé ze zúčastněných společností probíhá insolvenční řízení, v tomto případě rozhoduje o schválení fúze insolvenční soud a věřitelé; k tomu aby se fúze mohla realizovat, musí insolvenční soud a věřitelé schválit reorganizační plán,
- fúzí by došlo k porušení předpisů na ochranu hospodářské soutěže; souhlas Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je zapotřebí tehdy, pokud celkový čistý obrat všech zúčastněných společností dosáhl za poslední účetní období na území České republiky více než 1 500 000 000 Kč a alespoň dvě ze zúčastněných společností a každá z nich dosáhla za předchozí účetní období na trhu České republiky čistý obrat vyšší než 250 000 000 Kč.

Zúčastněné obchodní společnosti podají žádost o udělení souhlasu na příslušný orgán veřejné moci, který má k vyslovení souhlasu pravomoc. Pokud vydá příslušný orgán veřejné moci kladný výrok, pak projekt fúze nabývá účinnosti až dnem právní moci povolujícího rozhodnutí. A až po tomto dni mohou zúčastněné obchodní společnosti podat návrh na zápis

fúze do obchodního rejstříku. Může nastat situace, kdy orgán veřejné moci souhlas s fúzí neudělí. Nesouhlas má pak za následek zrušení projektu fúze.

Návrh na zápis fúze do obchodního rejstříku se podává na předepsaném formuláři. Každá zúčastněná obchodní společnost, zanikající i nástupnická, předkládá jeden formulář za svou společnost. Tyto formuláře podávají společně a tvoří jeden společný návrh na zápis. Statutární orgány podepisují formulář za svou společnost. Rejstříkový soud, před tím než provede zápis do obchodního rejstříku, musí zkontrolovat, zda zapisované a vymazávané údaje v jednotlivých formulářích spolu vzájemně souhlasí. V případě, že údaje nesouhlasí, rejstříkový soud návrh zamítne pro neurčitost a nesrozumitelnost. Pokud údaje souhlasí, rejstříkový soud provede zápis fúze všech zúčastněných společností ke stejnému dni. Zúčastněná obchodní společnost, jejíž sídlo je v obvodě jiného rejstříkového soudu, již nemusí podávat návrh na zápis, rejstříkový soud provede příslušné zápisy automaticky. Rejstříkový soud zapíše u fúze sloučením do obchodního rejstříku u zanikajících společností, že zanikly v důsledku fúze a její formu. Dále uvede obchodní firmu, sídlo a IČ nástupnické obchodní společnosti. U nástupnické obchodní společnosti uvede, že na tuto společnost přechází jmění všech zanikajících společností a jeho výši, dále obchodní firmy, sídla a IČ, které na ni převedly v důsledku fúze sloučením. Pokud v důsledku fúze dojde u nástupnické společnosti ke změnám v zakladatelské smlouvě nebo v jejich stanovách, zapíší se i tyto skutečnosti.

Zúčastněná obchodní společnosti, která včas nepřipraví návrh na zápis fúze do obchodního rejstříku, je povinna uhradit vzniklou škodu ostatním zúčastněným společnostem, které byly připraveny návrh na zápis fúze podat.

„Obchodní společnosti spolu s návrhem na zápis fúze předkládají rejstříkovému soudu následující dokumenty:

- projekt fúze,
- stejnopisy notářských zápisů o usnesení valných hrad všech zúčastněných obchodních společností, kterými byla schválena vnitrostátní fúze,
- zprávy o vnitrostátní fúzi,
- znalecká zpráva o fúzi a znalecká zpráva o ocenění jmění zúčastněných společností,
- pravomocná rozhodnutí příslušných orgánů veřejné moci o povolení fúze,
- konečné účetní závěrky všech zúčastněných obchodních společností,
- zahajovací rozvaha nástupnické obchodní společnosti,
- doklad o zveřejnění upozornění věřitelů na jejich práva,

- souhlasy správce daně s výmazem všech zanikajících obchodních společností z obchodního rejstříku.⁶

Nástupnická obchodní společnost může převzít obchodní firmu od zanikající obchodní společnosti. Pokud má ale zanikající společnost jinou právní formu, musí se změnit dodatek obchodní firmy, který vyjadřuje právní formu nástupnické společnosti.

2.1.8 Výměna obchodních podílů

Při fúzi obchodních společností musí být zachován podíl všech společníků zúčastněných společností na čistém obchodním majetku před a po ní. Společníci zanikající společnosti musí nabýt náhradou odpovídající podíl na nástupnické společnosti nebo přiměřené vyrovnání.

Na základě toho, že společníci zanikajících společností se stávají automaticky společníky nástupnické společnosti ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku, získávají tak společníci zanikajících společností nové vklady a jim odpovídající obchodní podíly nástupnické společnosti k témuž dni. ZoPS stanovuje výjimky, kdy nástupnická společnost nepřizná vklady a s nimi související obchodní podíly společníkům zanikajících společností. Nástupnická společnost nevymění při fúzi obchodní podíly zanikajících společností za své obchodní podíly, pokud jsou tyto obchodní podíly v době zápisu fúze do obchodního rejstříku:

- v jejím majetku,
- v majetku zanikající společnosti,
- v držení třetí osoby, která je drží svým jménem na účet některé ze zanikajících společností.⁷

Dobou zápisu fúze do obchodního rejstříku je míněna doba, která je vymezená rozhodným dnem fúze a dnem zápisu fúze do obchodního rejstříku. V této době mohou společníci zanikajících společností volně disponovat se svými obchodními podíly, tedy obchodní podíly na zanikajících obchodních společnostech mohou měnit své vlastníky a tím i podmínky pro jejich výměnu.

⁶ DVOŘÁK, T. *Přeměny obchodních společností a družstev*. 1. vyd. Praha: ASPI: 2008. 432 s. ISBN 978-80-7357-376-8. (str. 71, 72)

⁷ Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, § 97.

Nástupnická společnost nevymění ani obchodní podíly těch společníků zanikajících společností, kteří se tohoto práva vzdali. Společník se může vzdát práva na výměnu obchodních podílů před nebo po schválení projektu fúze. Pokud tak učiní před schválením projektu fúze, může se tento projekt ještě přepracovat. Učiní-li tak až po schválení projektu fúze, projekt fúze se již nemůže přepracovat. V obou případech dnem zápisu fúze do obchodního rejstříku jeho účast na zanikající společnosti zaniká a na nástupnické společnosti účast již nevznikne. V druhém případě dnem zápisu fúze do obchodního rejstříku se vyměněný obchodní podíl stává majetkem nástupnické společnosti. Takto nabytý vlastní podíl nástupnická společnost buď převede na jiného společníka nebo na třetí osobu. Pokud nedojde k převodu obchodního podílu do 6 měsíců od okamžiku, kdy došlo k vyloučení společníka, rozhodne valná hromada o snížení základního kapitálu o vklad vyloučeného společníka, nebo o tom, že ostatní společníci převezmou jeho podíl v poměru svých obchodních podílů za úplatu ve výši vypořádacího podílu.⁸

Výměnný poměr při fúzi stanoví míru účasti, kterou získají společníci zanikajících společností na nástupnické společnosti jako náhradu za jejich podíly na zanikající společnosti. ZoPS ovšem neupravuje, v jakém poměru mají být obchodní podíly vyměněny. Výměnný poměr obchodních podílů musí být vhodný a opodstatněný. Je založen na principu rovnosti majetkové hodnoty vyměňovaných podílů, tím se myslí, že představuje reálnou protihodnotu za původní obchodní podíl.

V případech, kdy nelze stanovit rovnoměrný výměnný poměr obchodních podílů, mají společníci zúčastněných obchodních společností právo na zaplacení dorovnání. ZoPS nijak neupravuje výši ani splatnost doplatku. Výše výměnného poměru, postup při výměně obchodních podílů a výplata případných doplatků musí být navrženy v projektu fúze. Právo na majetkové vyrovnání vzniká společníkům až k okamžiku, kdy nastanou právní účinky přeměny, tedy okamžikem zápisu fúze do obchodního rejstříku. Tento nárok musí společníci uplatnit v tříleté lhůtě stanovené v občanském zákoníku, tato lhůta začíná běžet dnem zápisu fúze do obchodního rejstříku.

---

⁸ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, § 113 odst. 5 a 6.

2.1.9 Důležité lhůty při přípravě fúze

Průběh přípravy fúze má několik důležitých lhůt, které nesmí zúčastněné obchodní společnosti zmeškat. Tyto lhůty jsou pro samotnou realizaci fúze velmi důležité proto považují za nutné je zdůraznit.

Nejdůležitější lhůtou, kterou musí zúčastněné obchodní společnosti je doba **12 měsíců**. Tato lhůta začíná běžet od okamžiku stanovení rozhodného dne fúze. Ve většině případů obchodní společnosti volí rozhodný den k počátku účetního období. Pokud začíná účetní období k 1. lednu a tento den je zvolen jako rozhodný den, pak musí obchodní společnosti podat návrh na zápis fúze do obchodního rejstříku nejpozději k 31. 12., tj. ke konci účetního období. Obchodní společnosti mohou podat návrh na zápis i dříve, lhůta 12 měsíců je lhůtou maximální. Její nedodržení způsobí zamítnutí návrhu na zápis fúze do obchodního rejstříku.

Další dvě lhůty souvisí s účetními závěrkami a vypracováním projektu fúze. První z nich má trvání **6 měsíců**. Pokud projekt fúze není sestaven do 6 měsíců od sestavení konečné účetní závěrky, pak zúčastněné obchodní společnosti musí po uplynutí této doby sestavit mezitímní účetní závěrku. Tuto mezitímní účetní závěrku předloží spolu s projektem fúze valné hromadě, na níž se bude projekt fúze schvalovat. S tímto souvisí další omezení, a to lhůta **3 měsíců**. Pokud má společnost povinnost sestavit mezitímní účetní závěrku z výše uvedeného důvodu, pak musí vypracovat projekt fúze dříve než tato lhůta uplyne.

Společníkům zúčastněných obchodních společností musejí být doručeny dokumenty uvedené v ustanovení § 93 ZoPS nejméně **2 týdny** před konáním valné hromady, na níž má být projekt fúze schválen. Dodržení této lhůty je důležité především pro jejich společníky. Ti mají možnost před konáním valné hromady prostudovat projekt přeměny a rozhodnout se zda ho přijmou či nikoliv.

2.2 Fúze dle mezinárodních účetních standardů

Fúze podle mezinárodních účetních standardů spadají do kategorie podnikových kombinací. Tuto problematiku upravuje standard IFRS 3 – Podnikové kombinace. Standard IFRS 3 – Podnikové kombinace byl v roce 2008 novelizován, 10. 1. 2008, a přináší řadu změn od původního IFRS 3. Nové znění standardu IFRS 3 je platné pro účetní závěrky začínající 1. července 2009 a později.

Tento standard má za cíl poskytovat podnikům pravidla, podle kterých zachytí uskutečňovanou podnikovou kombinaci v účetních výkazech. Za podnikovou kombinaci IFRS 3 považuje takovou událost, při které se dosud samostatně působící podniky propojují do skupiny. Základní pravidlo, které musí být dodrženo je, že jeden podnik, označován jako nabyvatel, získává kontrolu nad druhým podnikem, který se označuje jako nabývaný subjekt.

Standard IFRS 3 určuje požadavky a postupy, jak má nabyvatel ve své účetní závěrce vykázat a ocenit získaná identifikovatelná aktiva, převzaté závazky a vzniklý goodwill. Dále určuje jaké má zveřejnit informace pro uživatele účetní závěrky, aby mohli posoudit podstatu a finanční důsledky podnikové kombinace. Aby mohla účetní jednotka tyto postupy a požadavky splnit, musí určit, zda se jedná o podnikovou kombinaci podle definice uvedené v tomto standardu.

2.2.1 Metoda akvizice

Transakce je podnikovou kombinací tehdy, pokud nabytá aktiva a převzaté závazky tvoří podnik. Standard IFRS 3 obsahuje podrobnou definici toho, co pokládá za podnik. Podnik se podle tohoto standardu skládá ze tří složek. Těmito složkami jsou vstupy⁹, procesy¹⁰, které ve své kombinaci mají schopnost vytvářet výstupy¹¹. Nově se do definice podniku zahrnuje i podnik ve fázi vzniku, kdy ještě podnik nenese potřebné užitky, ale tyto užitky jsou v budoucnosti očekávány a podnik má zajištěny potřebné vstupy a procesy. V tomto případě je důraz kladen převážně na schopnost podniku být provozován a řízen. Pokud transakce splňuje definici podnikové kombinace, účetní jednotka ji v rámci konsolidované závěrky zaúčtuje pomocí metody akvizice. Při použití metody akvizice musí účetní jednotka učinit několik kroků:

- identifikovat nabyvatele,
- určit datum akvizice,
- vykázat a ocenit nabytá identifikovatelná aktiva, převzaté závazky a nekontrolních podílů,

---

⁹ Ekonomické zdroje, které vytvářejí výstupy, nebo mají tuto schopnost, pokud jsou na ně použity procesy (např. dlouhodobá aktiva, duševní vlastnosti, zaměstnanci).

¹⁰ Systémy nebo pravidla, která pokud jsou použita na vstup vytváří výstupy (např. procesy strategického řízení, provozní procesy). Za procesy nejsou považovány administrativní systémy (vedení účetnictví, fakturace). V době akvizice nemusí fungovat, důležitá je schopnost fungovat.

¹¹ Výsledky vstupů a procesů, které poskytují návratnost v podobě podílů na zisku nebo nižších nákladů.

- vykázat a ocenit goodwill.¹²

Identifikace nabyvatele

IFRS 3 vyžaduje, aby při každé podnikové kombinaci byla jedna z účetních jednotek označena jako nabyvatel. Společnost, která vydává nové obchodní podíly, nemusí být vždy označena za nabyvatele, naopak za nabyvatele může být označena jedna z kombinujících společností. Při určení nabyvatele v podnikové kombinaci, která je realizovaná na základě výměny podílů na základním kapitálu, musí vzít účetní jednotka v úvahu mnoho okolností.

- *Poměr hlasovacích práv v nabývané společnosti po podnikové kombinaci.* V tomto případě je za nabyvatele považována ta účetní jednotka, jejíž společníci si zachovali většinu hlasovacích práv v nástupnické společnosti.
- *Složení vyššího managementu společnosti.* Nabyvatelem je ta obchodní společnost, jejíž bývalé vedení převládá ve vedení nástupnické společnosti.
- *Složení řídicího orgánu společnosti.* Za nabyvatele je považována ta zanikající obchodní společnost, jejíž vlastníci jsou schopni zvolit, jmenovat nebo odvolat většinu členů řídicího orgánu nástupnické společnosti.

Někdy může dojít k situaci, kdy účetní jednotka, která vydává obchodní podíly, je pro účely účetnictví označena jako nabývaný podnik. V tomto případě dochází k obrácené akvizici.

Datum akvizice

Datum akvizice je datum, ke kterému získá nabyvatel účinně kontrolu nad nabývaným podnikem. K tomuto okamžiku nabyvatel získá aktiva a převezme závazky nabývaného podniku. Ke dni akvizice účetní jednotka přeceňuje veškerý majetek a závazky na reálnou hodnotu. Den akvizice u fúze sloučením nenastává, jak je tomu u českých předpisů, dnem zápisu fúze do obchodního rejstříku, ale jak již bylo výše uvedeno dnem, kdy nabyvatel uzná závazek zaplatit za nabývanou účetní jednotku a zároveň může začít uplatňovat svá rozhodovací a kontrolní práva.

---

¹² Nařízení Komise č. 495/2009, 5

Vykázání nabytých aktiv, převzatých závazků a nekontrolních podílů

Nabyvatel k datu akvizice vykáže k datu akvizice nabytá identifikovatelná aktiva, převzaté závazky a případné nekontrolní podíly v nabývaném podniku odděleně od goodwillu. Podmínkou pro vykázání nabytých aktiv a převzatých závazků ke dni akvizice je splnění definice aktiv a závazků v Koncepčním rámci pro sestavování a předkládání účetní závěrky. Aby bylo vykázání možné, musejí být nabytá identifikovatelná aktiva a převzaté závazky součástí toho, co si nabyvatel a nabývaný podnik vyměnili v rámci podnikové kombinace, a nikoliv výsledkem samostatných transakcí.

Nabyvatel oceňuje tyto aktiva a závazky k datu akvizice reálnou hodnotou. Povinností nabyvatele je rovněž ocenit případný nekontrolní podíl v nabývaném podniku, a to buď reálnou hodnotou nebo proporcionálním podílem na reálné hodnotě nabytých aktiv a závazků. Nekontrolní podíl představuje podíl, který nelze přiřadit nabyvateli, je vlastněn třetí osobou. Vykazuje se v konsolidované účetní závěrce nabyvatele v pasivech.

Vykázání a výpočet goodwillu

Výpočet goodwillu závisí na tom, jaká metoda ocenění se použije při ocenění nekontrolních podílů. Podle tohoto rozhodnutí pak účetní jednotka nabyvatele vykáže goodwill. Ten může být vztažen jen k nabytému podílu na společnosti nebo se uplatní v plné výši. Nabyvatel zaúčtuje goodwill jako aktivum. Po jeho zaúčtování je nutné ihned provést test na snížení hodnoty.

Pokud nabyvatel uplatní metodu podle původního IFRS 3, při níž se nekontrolní podíly oceňují na úrovni podílu na vlastním kapitálu nabývané společnosti, pak se goodwill vypočítá:

$$Goodwill = PCn + \%VKnp - VK \quad (2.1)$$

„kde: PCn představuje pořizovací cenu, tedy reálnou hodnotu protiplnění

$\%VKnp$ představuje hodnotu nekontrolního podílu k datu akvizice při ocenění podílem na vlastním kapitálu

VK představuje vlastní kapitál nabývaného podniku k datu akvizice, který je zjištěn jako rozdíl mezi reálnou hodnotou nabytých aktiv, převzatých aktiv a podmíněných závazků nabývané společnosti.“¹³

Do novely IFRS 3 je doplněna i druhá možnost. Ta dovoluje účetní jednotce zaúčtovat 100 % goodwillu nabytého subjektu, nikoli jen podíl nabyvatele na goodwillu, s tím, že navýšená částka goodwillu navyšuje také nekontrolní podíl na čistých aktivech nabytého subjektu. Tento postup se označuje jako „uplatnění goodwillu v plné výši“ a uplatňuje se u konkrétní transakce. Pokud nekontrolní podíly budou oceněny k datu akvizice reálnou hodnotou, tedy skutečnou tržní cenou podílu, pak bude výpočet goodwillu odlišný. Zjednodušeně se dá říci, že při použití reálné hodnoty pro ocenění nekontrolních podílů, se goodwill vypočítá následujícím způsobem.

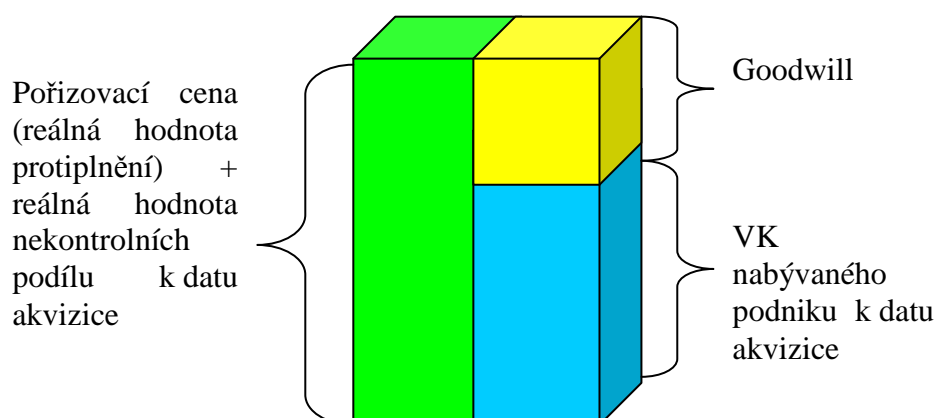
$$Goodwill = PCn + RHnp - VK \quad (2.2)$$

„kde: *PCn* představuje pořizovací cenu, tedy reálná hodnota protiplnění

RHnp představuje reálnou hodnotu nekontrolního podílu k datu akvizice

VK představuje vlastní kapitál nabývaného podniku k datu akvizice, který je zjištěn jako rozdíl mezi reálnou hodnotou nabytých aktiv a převzatých závazků a podmíněných závazků nabývané společnosti.“¹⁴

Obrázek č. 2.3: Grafické znázornění goodwillu

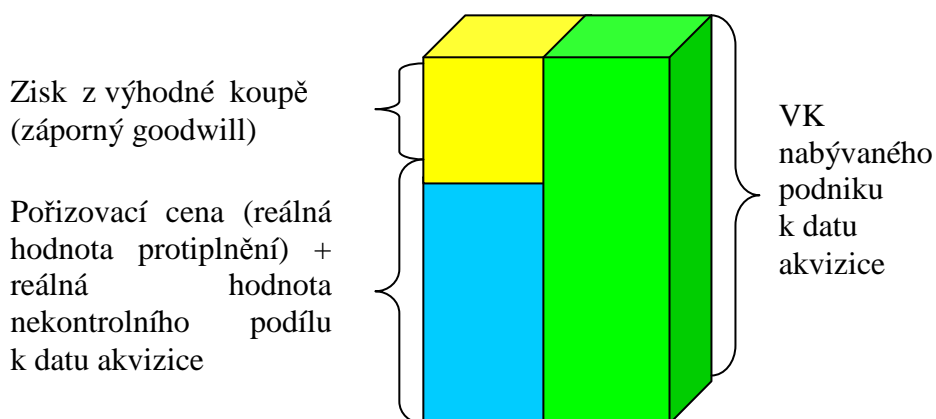
¹³ SKÁLOVÁ, J.; ČOUKOVÁ, P., *Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 312 s. ISBN 978-80-7357-397-3.

¹⁴ SKÁLOVÁ, J.; ČOUKOVÁ, P., *Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 312 s. ISBN 978-80-7357-397-3.

Zisk z výhodné koupě

Nabyvatel při podnikové kombinaci může realizovat záporný goodwill. Taková transakce je pak označována jako výhodná koupě. Výhodná koupě vzniká tehdy, pokud je reálná hodnota vlastního kapitálu nabývaného podniku vyšší než součet pořizovací ceny a reálné hodnoty nekontrolního podílu k datu akvizice. Jakmile nabyvatel zjistí, že jeho akvizice vykazuje výhodnou koupi, musí znovu přehodnotit, zda správně identifikoval nabytá aktiva a převzaté závazky, a posoudit zda správně postupoval při ocenění nabytých aktiv, převzatých závazků, nekontrolního podílu a předané protihodnoty. Pokud je hodnota stále vyšší, pak nabyvatel vykáže záporný goodwill jako zisk ve výsledovce k datu akvizice.

Obrázek č. 2.4: Grafické znázornění zisku z výhodné koupě

2.2.2 Pořizovací cena akvizice

Pořizovací cena akvizice představuje náklady, které nabyvatel vynaložil při její realizaci. Metodika výpočtu se liší od původního standardu IFRS 3. Původní IFRS zahrnoval do výpočtu pořizovací ceny i náklady spojené s akvizicí. Novelizovaný standard IFRS 3 tyto náklady již nezohledňuje a zahrnuje do výpočtu pořizovací ceny reálnou hodnotu dříve nabytých nekontrolních podílů.

Pořizovací cena akvizice se tedy vypočítá jako součet:

- částky splatné v penězích k okamžiku akvizice,
- současná hodnota odložené platby,
- reálná hodnota nepeněžité úhrady,

- reálná hodnota dříve nabytého nekontrolního podílu.

Pořizovací cena akvizice tedy neobsahuje žádné náklady spojené s jejím pořízením. Přímé náklady, které nabyvatel při realizaci podnikové kombinace vynaloží (právní, oceňovací, poradenské služby), zaúčtuje do nákladů v okamžiku jejich vzniku. Představují tedy jednorázový náklad a jsou vykázány ve výsledovce.

Shrnutí

Při přípravě fúze musí obchodní společnosti dbát na předpisy, které fúzi upravují, řídit se jimi a dodržovat jejich ustanovení. Za nejdůležitější krok při přípravě fúze považují stanovení rozhodného dne. Od tohoto dne se odvíjí další lhůty a povinnosti, které obchodní společnosti musí splnit. Myslím si, že optimální je zvolit jako rozhodný den fúze začátek účetního období, pokud se ovšem obchodní společnosti rozhodnou, že fúzi uskuteční v průběhu účetního období, pak by si měly za rozhodný den fúze zvolit první den měsíce. Pokud si obchodní společnosti správně zvolí rozhodný den fúze, odpadají jim starosti s počítáním lhůt, které musí při přípravě dodržovat. Nejdůležitější lhůta, kterou musí dodržet je lhůta pro podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku, tato lhůta je prodloužena z 9 na 12 měsíců. Právní rámec dává obchodním společnostem dostatek času na to, aby fúzi stihli zrealizovat. Pokud společnosti tuto lhůtu nedodrží, pak fúze nebude do obchodního rejstříku zapsána. V takovém případě obchodní společnosti budou mít dvě možnosti, buď od fúze odstoupí, nebo celým projekt zopakují. Pokud si obchodní společnosti zvolí druhou variantu, pak musí počítat s tím s dalším odlivem peněžních prostředků. Díky krizi je v dnešní době podnikání riskantní, a proto by si společnosti měli dostatečně rozmyslet, zda zvládnou všechny povinnosti s fúzí spojené a v tomto případě fúzi uskutečnit nebo počkat a fúzi uskutečnit až v době, kdy pro ně bude podnikatelské klima příznivější.

3 Účetní a daňové hledisko fúzí

3.1 Konečná účetní závěrka

Jednou z účetních povinností, kterou musí zúčastněné obchodní společnosti při fúzi splnit, je sestavení konečné účetní závěrky. Konečná účetní závěrka se sestavuje vždy ke dni, který předchází rozhodnému dni fúze, a to jako řádná nebo mimořádná. Forma konečné účetní závěrky závisí na dni, který účetní jednotka stanoví jako rozhodný den fúze. Pokud je den předcházející rozhodnému dni fúze shodný s koncem účetního období, tedy s hospodářským nebo kalendářním rokem, pak účetní jednotka sestavuje řádnou účetní závěrku. Mimořádnou účetní závěrku sestavují zúčastněné obchodní společnosti tehdy, pokud je rozhodný den fúze stanoven v průběhu standardního účetního období.

Obsah konečné účetní závěrky stanovují ve svých ustanoveních jednotlivé právní předpisy. K nejdůležitějším předpisům patří ustanovení § 27 zákona o účetnictví, § 6, § 7 a § 54 Vyhlášky¹⁵ a Český účetní standard č. 011 Operace s podnikem. V těchto předpisech je kladen důraz především na požadavky na ocenění a zaúčtování přecenění majetku na reálnou hodnotu. Zúčastněné účetní jednotky se na základě těchto ustanovení rozhodují, jak naloží s oceňovacím rozdílem, goodwillem, opravnými položkami k jednotlivým druhům majetku, přechodnými aktivy a pasivy a rezervami. Důvody svého rozhodnutí musí uvést v příloze účetní závěrky. V případě, že se zúčastněná společnost rozhodne převést tyto položky na nástupnickou společnost, musí je vykázat jak v konečné účetní závěrce, tak v zahajovací rozvaze.

K sestavení konečné účetní závěrky, ať už řádné či mimořádné, se vztahuje celá řada dalších povinností, jako je ocenění majetku zúčastněných obchodních společností, podání daňového přiznání a jiné.

První, již zmiňovanou povinností, která souvisí se sestavením konečné účetní závěrky je přecenění majetku a závazků společnosti na reálnou hodnotu. Musí tak učinit ke dni, k němuž je sestavována konečná účetní závěrka, tedy ke dni předcházející rozhodný den fúze. Právní předpis, který upravuje fúze obchodních společností, ZoPS, požaduje, aby bylo jmění zanikající společnosti v určitých případech přeceněno posudkem znalce. Zanikající účetní jednotka má dvě možnosti, jak ocenit jednotlivé složky majetku, a to:

- ponechat zůstatkové hodnoty jednotlivých složek majetku, tak jak doposud byly vedeny v účetnictví se vznikem oceňovacího rozdílu k nabytému majetku,

---

¹⁵ Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů

- individuálně přecenit jednotlivé složky majetku a závazků.

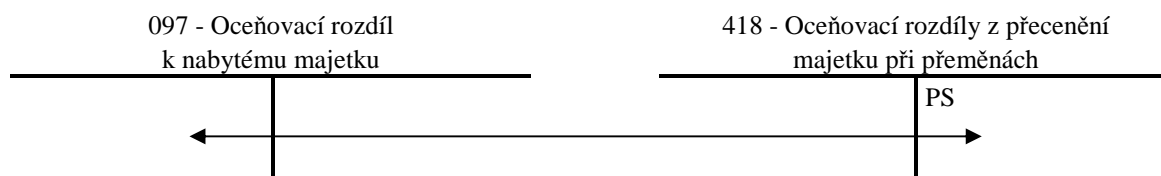
Účetní jednotka se rozhodne pro vybranou alternativu na základě rozhodnutí z pohledu aktiv. To znamená, že účetní jednotka zjistí strukturu aktiv, zhodnotí jejich stáří a zda ocenění historickou cenou¹⁶ odpovídá jejich reálné hodnotě. Dále zváží úmysly nástupnické společnosti s majetkem a posoudí, zda její volba neovlivní věrný a poctivý obraz skutečnosti v účetnictví nástupnické společnosti.

3.2 Ponechání účetních hodnot

Při použití této metody účetní jednotka usoudí, že není potřeba přeceňovat jednotlivé složky majetku, protože ocenění jednotlivých složek majetku historickou cenou má dostatečně vypovídající schopnost o věrném a poctivém zobrazení skutečnosti. To znamená že soudní znalec ocení svým posudkem pouze podnik jako celek, nikoliv jednotlivé složky majetku. Ocenění jednotlivých složek majetku tak odpovídá hodnotám uvedených v účetnictví zanikající společnosti. Účetní jednotka nebude rušit oprávkky k odpisovanému majetku a nebude přeceňovat majetkové účasti ekvivalencí, zato převezme hodnotu ocenění cenných papírů a pohledávek určených k obchodování, hodnotu účetních a zákonných rezerv a opravných položek. Toto všechno vede ke vzniku oceňovacího rozdílu, který vzniká jako rozdíl mezi oceněním podniku jako celku a souhrnem účetních hodnot snížených o závazky.

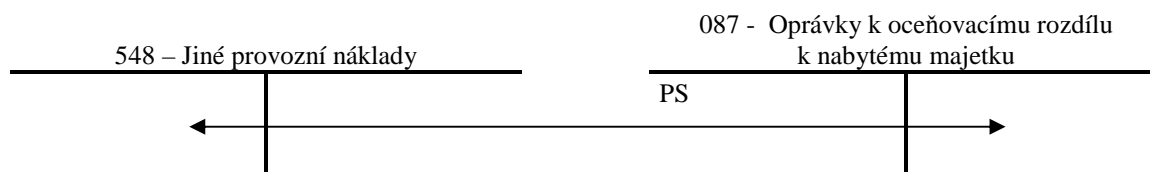
Rozdíl mezi vlastním kapitálem a čistým obchodním majetkem zanikající obchodních společnosti se zaúčtuje pomocí účtu 027 – *Oceňovací rozdíl k nabytému majetku* souvztažně s účtem 418 – *Oceňovací rozdíl z přecenění majetku při přeměnách*. Oceňovací rozdíl může mít dvě možné varianty a to aktivní oceňovací rozdíl nebo pasivní oceňovací rozdíl.

Aktivní oceňovací rozdíl

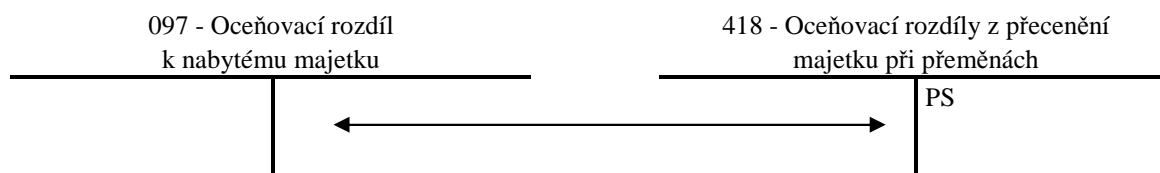
¹⁶ Historická cena – cena, za kterou byl majetek pořízen.

Aktivní oceňovací rozdíl k nabytému majetku vznikne tehdy, pokud ocenění podniku jako celku je vyšší než převzaté hodnoty majetku z účetnictví zanikající společnosti snížené o závazky.

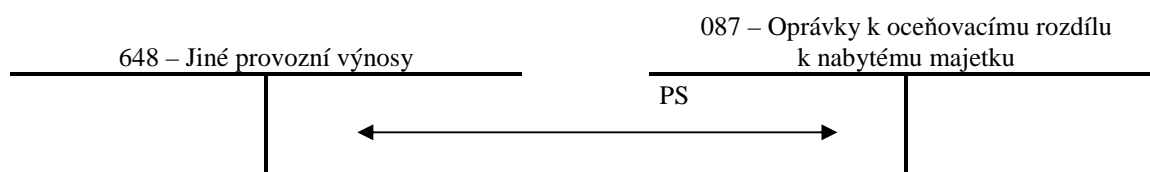

Účetní odpis aktivního oceňovacího rozdílu k nabytému majetku se zaúčtuje na vrub účtu 548 – *Jiné provozní náklady* a ve prospěch účtu 087 – *Oprávký k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku*. Odepisuje se rovnoměrně po dobu 180 měsíců a to od rozhodného dne fúze. V některých publikacích se pro zaúčtování odpisu oceňovacího rozdílu k nabytému majetku účet 551 – *Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku*. Já jsem se rozhodla použít účet 548 z toho důvodu, aby byla zachována stejná účtová třída, jako je tomu u odpisu pasivního oceňovacího rozdílu.

Pasivní oceňovací rozdíl

Pasivní oceňovací rozdíl k nabytému majetku vzniká tehdy, pokud je ocenění podniku jako celku nižší než převzaté hodnoty majetku z účetnictví zanikající společnosti snížené o závazky.

Účetní odpis pasivního oceňovacího rozdílu k nabytému majetku se zaúčtuje ve prospěch účtu 648 – *Jiné provozní výnosy* a souvztažně na vrub účtu 087 – *Oprávký k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku*.

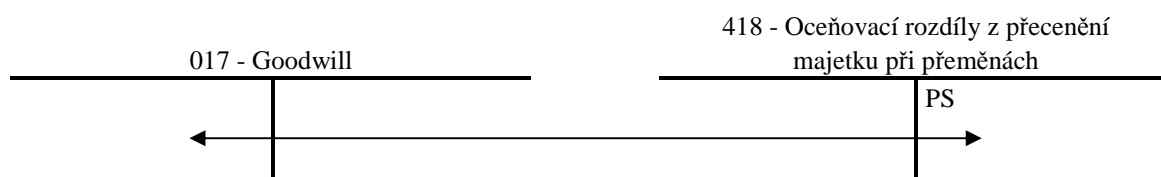
Aktivní ani pasivní oceňovací rozdíl vzniklý fúzí obchodních společností nemá žádné daňové dopady. Odpis oceňovacího rozdílu se nezahrnuje do základu daně z příjmů. Stejně tak ani nevzniká odložená daň z titulu přecenění, protože účetní hodnota majetku se nezvyšuje a daňová základna zůstává v původní pořizovací ceně.

Tuto metodu mohou zúčastněné účetní jednotky využít pouze tehdy, pokud sestavují účetní závěrku podle český účetních předpisů, protože mezinárodní účetní standardy použití této metody neumožňují.

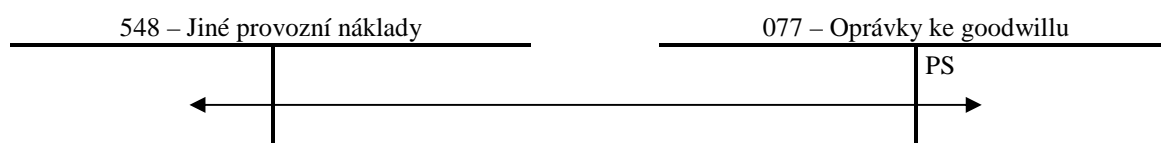
3.3 Individuální přecenění majetku

Na jednotlivé složky majetku zanikající společnosti je sestaven znalecký posudek. Soudní znalec nepřecení pouze jednotlivé složky majetku, ale přecení také podnik jako celek. Účetní jednotka přecenění majetku na reálnou hodnotu zahrne do svého účetnictví v případech, kdy to vyžaduje zvláštní právní předpis, tedy přecenění musí být zobrazeno v konečné účetní závěrce. Často dochází k tomu, že jednotlivé složky přeceněného majetku jsou zaúčtovány se vznikem goodwillu. Goodwill vzniká jako rozdíl mezi oceněním podniku jako celku a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku sníženým o závazky. Stejně jako je tomu u oceňovacího rozdílu k nabytému majetku, můžou i u goodwillu nastat dvě varianty a to goodwill a záporný goodwill.

Goodwill

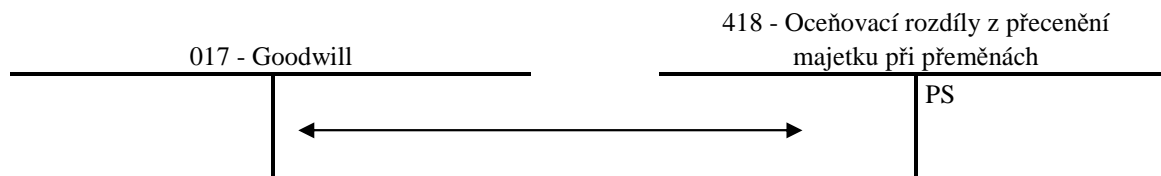

Goodwill vzniká tehdy, pokud je ocenění podniku jako celku vyšší než individuální přeceněné složky majetku snížené o závazky.

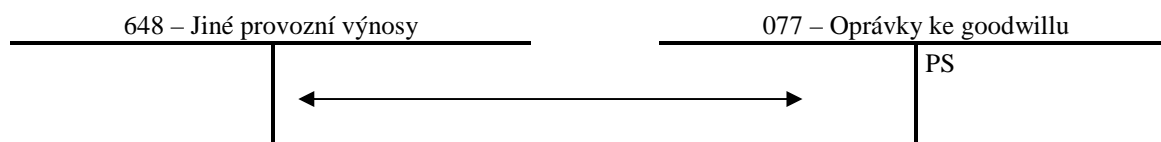

Účetní odpis goodwillu se zaúčtuje na vrub účtu 548 – *Jiné provozní náklady* a ve prospěch účtu 077 – *Oprávky ke goodwillu*. Odepisuje se rovnoměrně po dobu 60 měsíců.

Záporný goodwill

Záporný goodwill vzniká v případě, kdy ocenění podniku jako celku je nižší než individuálně přeceněné složky majetku snížené o závazky.

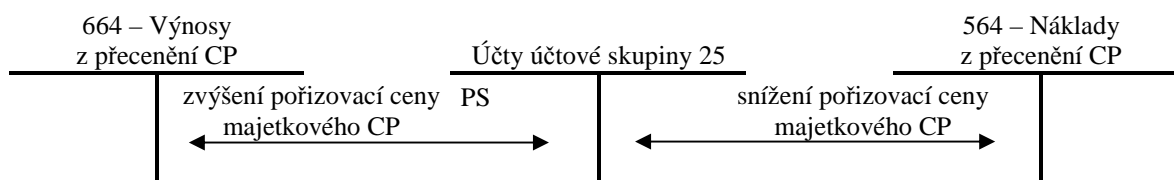
Odpis záporného goodwillu se zaúčtuje ve prospěch účtu 648 – *Jiné provozní výnosy* a na vrub účtu 077 – *Oprávky ke goodwillu*. Stejně jako goodwill, je záporný goodwill rovnoměrně odepisován po dobu 60 měsíců.

Účetní jednotka zaúčtuje přeceněné hodnoty majetku podle toho o jaký druh majetku se jedná. Ministerstvo financí v novelizaci českých účetních předpisů zvolilo koncepční přístup k oceňování na reálnou hodnotu pro přeměny. Tato koncepce se dá popsat následujícími kroky.

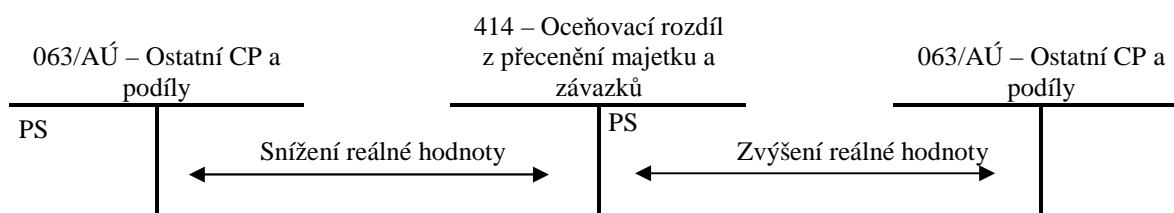
Jako první budou v účetnictví přeceněny na reálnou hodnotu ty složky majetku, které se přeceňují na reálnou hodnotu k rozvahovému dni. Do této kategorie patří především cenné papíry, s výjimkou cenných papírů držených do splatnosti, dluhopisů neurčených k obchodování, cenných papírů představujících rozhodující nebo podstatný vliv a deriváty. Při přecenění těchto složek majetku vzniká fond, kterému byl v účetnictví přidělen účet č. 414 – Oceňovací rozdíl z přecenění majetku a závazků. Tento účet tvoří především oceňovací rozdíly mezi pořizovací cenou a reálnou hodnotou cenných papírů a derivátů. Rozdíl mezi pořizovací cenou a reálnou hodnotou se zaúčtuje výsledkově nebo rozvahově.

Výsledkový způsob ocenění se používá u cenných papírů určených k obchodování. Při zaúčtování se použijí účty nákladů nebo výnosů, v závislosti na tom, zda dojde ke snížení

nebo ke zvýšení reálné hodnoty majetkového cenného papíru. Zvýšení hodnoty majetkového cenného papíru se zaúčtuje na vrub účtu účtové skupiny 25 a ve prospěch účtu 664 – Výnosy z přecenění cenných papírů. Pokud naopak dojde ke snížení hodnoty majetkového cenného papíru, pak se toto snížení zaúčtuje ve prospěch účtu účtové skupiny 25 a na vrub účtu 564 – Náklady z přecenění cenných papírů.

U ostatních cenných papírů se pro přecenění na reálnou hodnotu používá rozvahový způsob, to znamená že změna hodnoty ostatních cenných papírů bude zachycena v rozvaze. Při zaúčtování změny reálné hodnoty se použije účet 414 – Oceňovací rozdíl z přecenění majetků a závazků. Přičemž oceňovací rozdíl vzniklý snížením či zvýšením reálné hodnoty se zachytí na samostatném analytickém účtu, který je vytvořen k příslušnému přeceňovanému cennému papíru. Snížení reálné hodnoty se zaúčtuje prostřednictvím účtu 063 – Ostatní CP a podíly (258 – Jiné krátkodobé cenné papíry) na straně Dal a souvztažně na straně Má Dáti účtu 414 – Oceňovací rozdíl z přecenění majetku a závazků. Zvýšení reálné hodnoty se zaúčtuje na vrub účtu 063 – Ostatní CP a podíly (258 – Jiné krátkodobé cenné papíry a podíly) a ve prospěch účtu 414 – Oceňovací rozdíl z přecenění majetku a závazků.

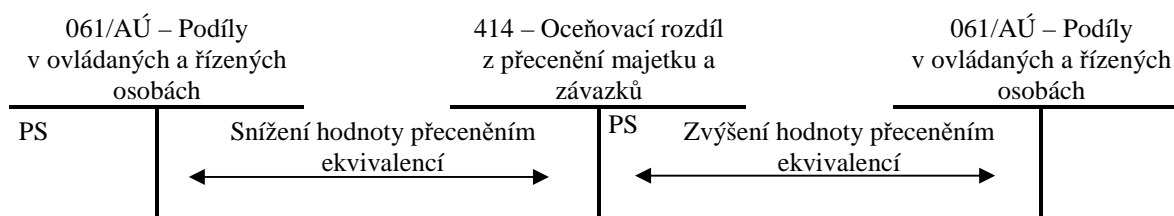

Fond z přecenění majetku a závazků je přísně vázán k aktivu, k němuž byl vytvořen. V případě prodeje tohoto aktiva dojde ke snížení tohoto fondu oproti analytickému účtu prodávaného aktiva, přičemž tento cenný papír je vyřazen v pořizovací ceně.

Je zcela vyloučeno, aby účetní jednotka využila zůstatek tohoto účtu k jakékoliv transakci s vlastním kapitálem. Tento účet tvoří součást vlastního kapitálu, ale účetní jednotka s ním nemůže volně nakládat.

Při fúzi obchodních společností může nastat problém z důvodu neprovázanosti ZoPS a účetních předpisů. Pokud zúčastněná obchodní jednotka vlastní cenné papíry, při jejichž přecenění vzniká fond z přecenění majetku a závazků, pak v důsledku znaleckého přecenění vykazuje vyšší čistý obchodní majetek, než kolik může být z účetního hlediska použito ke zvýšení základního kapitálu nástupnické společnosti. Podstatou tohoto problému je již výše zmíněná zásada, že část vlastního kapitálu je přísně vázána k přeceněným aktivům.

Dále se přeceňují majetkové účasti. Majetkovou účastí se rozumí podíly v řízených a ovládaných osobách a podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem. Tyto majetkové účasti se nepřeceňují reálnou hodnotou, nýbrž ekvivalencí neboli protihodnotou. Je pouze na účetní jednotce, zda toto přecenění provede. Pokud se ovšem účetní jednotka rozhodne provést přecenění majetkové účasti ekvivalencí, musí tak učinit u všech majetkových účastí. Přecenění protihodnotou se týká pořizovací ceny majetkové účasti. Pořizovací cena se upraví na hodnotu, která odpovídá míře účasti účetní jednotky na vlastním kapitálu účetní jednotky, v níž má podíl. Ocenění ekvivalencí se provádí rozvahovým způsobem, tedy prostřednictvím účtu 414 – *Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků*. Rozdíl z přecenění zaúčtujeme na samostatném analytickém účtu, který je vytvořen k účtu majetkové účasti.

Stejně jako u přecenění na reálnou hodnotu u ostatních cenných papírů, tak i v tomto případě se rozdíl z přecenění váže k příslušné majetkové účasti a platí pro něho stejná pravidla jako jsou uvedena výše.

Jako poslední z účetního hlediska dojde k přecenění ostatního majetku. Za ostatní majetek se v tomto případě považuje dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, zásoby a pohledávky. Přecenění ostatního majetku se provádí rozvahovým způsobem. Rozdíl z přecenění mezi pořizovací cenou a reálnou hodnotou majetku společnosti je zaúčtován na účet 418 – *Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách*. Tento účet představuje fond z přecenění majetku na reálnou hodnotu podle znaleckého ocenění majetku, které požaduje ZoPS. O tomto rozdílu z přecenění účtují pouze zanikající účetní jednotky, a to pouze ke dni,

který předchází rozhodný den fúze a je vykázán pouze v konečné účetní závěrce. Účetní jednotka zpravidla na tomto účtu účtuje o zvýšení či snížení reálné hodnoty příslušného aktiva souvztažně s tímto kapitálovým účtem.

Jak jsem již uvedla, účet 418 slouží k zaúčtování přecenění na reálnou hodnotu u ostatního majetku. K tomuto majetku jsou ve většině případů tvořeny oprávky a opravné položky. Účetní jednotka se při zaúčtování přecenění musí rozhodnout, zda oprávky, opravné položky zruší nebo je v účetnictví ponechá a ty pak přejdou na nástupnickou společnost. Účetní jednotka pro své rozhodnutí nenajde v účetních předpisech jednoznačné řešení, protože ty přesný postup pro účtování opravek a opravných položek při přeměnách obchodních společností nikde neuvádějí. Rozhodnutí o tom, zda tyto položky v účetnictví ponechá nebo ne, musí zdůvodnit v příloze účetní závěrky. Pokud se rozhodne tyto položky ponechat v účetnictví, pak je musí vykázat v konečné účetní závěrce a následně je nástupnická společnost vykáže v pro-formě zahajovací rozvaze.

V případě přecenění majetku, k němuž jsou tvořeny oprávky, má účetní jednotka dvě možnosti, jak přecenění na reálnou hodnotu zaúčtovat.

Jedna z variant spočívá v tom, že účetní jednotka se rozhodne oprávky k majetku zrušit a přecenění zaúčtovat k brutto hodnotě majetku. Dosud účtované oprávky zruší proti účtu 418.

Druhá varianta dovoluje, aby oprávky k majetku zůstaly zachovány a změna reálné hodnoty se zaúčtuje k zůstatkové ceně majetku proti účtu 418.

Rozdíl mezi těmito variantami ukáži na příkladu, kdy společnost Medopharm, spol. s r. o. eviduje brutto hodnotu na účtu 022 – *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí* ve výši 3 599 000 Kč a k němu má vytvořené oprávky ve výši 1 316 000 Kč. Podle znaleckého posudku má majetek evidovaný na účtu 022 reálnou hodnotu ve výši 3 786 000 Kč.

Tabulka č. 3.1: Varianta, která spočívá ve zrušení opravek k DHM

		tis. Kč	Má Dáti	Dal
1.	Počáteční zůstatek samostatných movitých věcí	3 599	022	-
2.	Počáteční zůstatek opravek	1 316	-	082
3.	Zrušení opravek	1 316	082	418
4.	Přecenění samostatných movitých věcí na reálnou hodnotu	187	022	418
5.	Konečný zůstatek samostatných movitých věcí	3 786	022	-

Pro vykázání konečného zůstatku účtu 022 v konečné rozvaze společnosti Medopharm, spol. s r. o. použijí tuto variantu. Považují ji za správnější, protože hodnota majetku odpovídá hodnotě uvedené ve znaleckém posudku, bez toho aniž by musela nástupnická společnost brát v úvahu oprávek, které vytvořila zanikající společnost. Nástupnická společnost začne nabytý majetek účetně odepisovat z nové hodnoty po nově stanovenou dobu životnosti. Nástupnická společnost tak získá nezkreslenou hodnotu majetku, která neovlivní účetní odpisy v následujících účetních obdobích. Přecenění majetku na reálnou hodnotu nemá z daňového hlediska žádný vliv na změnu odpisové základny. Nástupnická účetní jednotka pokračuje v odpisování majetku započatém zanikající účetní jednotkou, tedy z původní vstupní ceny.

Tabulka č. 3.2: Varianta, která umožňuje ponechání oprávek k DHM

		tis. Kč	Má Dáti	Dal
1.	Počáteční zůstatek samostatných movitých věcí	3 599	022	-
2.	Počáteční zůstatek oprávek	1 316	-	082
3.	Přecenění samostatných movitých věcí na reálnou hodnotu	1 503	022	418
4.	Konečný zůstatek samostatných movitých věcí	5 102	022	-
5.	Konečný zůstatek oprávek	1 316	-	082

K této variantě se přiklání někteří auditoři ze společností PriceWaterhouseCoopers a Ernts & Young. I v tomto případě, hodnota majetku odpovídá znaleckému posudku, ale až po odečtení oprávek. Nástupnická společnost přebírá vyšší hodnotu majetku a tato hodnota majetku ovlivní výši účetních odpisů v budoucím období. Hodnota účetních odpisů bude větší než je tomu u první varianty. Ani v tomto případě přecenění majetku na reálnou hodnotu nebude mít vliv na daňové odpisy.

Obdobně jako je tomu u dlouhodobého majetku, tak i u zásob řeší účetní jednotka dilema, zda opravné položky zrušit nebo je v účetnictví ponechat a převést je tak na nástupnickou společnost. Pokud se účetní jednotka rozhodne, že opravné položky k zásobám nebudou převedeny na nástupnickou společnost, pak přecenění zásob na reálnou hodnotu bude zaúčtováno prostřednictvím účtu 418 a snížením nebo zvýšením hodnoty zásob, následně dojde k rozpuštění opravné položky. Pokud účetní jednotka zvolí variantu ponechání opravné položky, pak přecenění na reálnou hodnotu zaúčtuje jako dotvoření opravné položky na hodnotu stanovenou posudkem znalce.

Společnost Medopharm, spol. s r. o. eviduje zboží v částce 14 584 000 Kč, společnost vytvořila na základě provedené inventury opravnou položku k nízkoobrátkovému zboží ve výši 20 000 Kč. Znalec ve svém posudku ocenil zboží na částku 14 264 000 Kč. Společnost se rozhodla opravné položky k zásobám zrušit.

Tabulka č. 3.3: Zaúčtování přecenění zboží

		tis. Kč	Má Dáti	Dal
1.	Počáteční zůstatek zboží	14 584	132	-
2.	Počáteční zůstatek opravné položky ke zboží	20	-	196
3.	Zrušení opravné položky ke zboží	20	196	559
4.	Přecenění zboží na reálnou hodnotu	320	418	132
5.	Konečný zůstatek zboží	14 264	132	-

Přecenění zboží na reálnou hodnotu ovlivní výsledek hospodaření, který účetní jednotka vykáže v konečné účetní závěrce sestavované před rozhodným dnem fúze. Výsledek hospodaření je ovlivněn z důvodu zrušení opravné položky ke zboží, které je zaúčtováno ve prospěch účtu 559 – *Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti*. Zrušení opravné položky není daňově uznatelným nákladem.

Zboží ovlivní základ daně nástupnické společnosti až v případě jeho prodeje. Jako daňový náklad bude použita hodnota zboží ve výši 14 584 000 Kč. Toto vychází z ustanovení § 24 odst. 11 zákona o daních z příjmu, v němž je uvedeno, že jako náklad na dosažení, udržení a zajištění příjmů lze uznat hodnotu zboží ve výši v jaké byla evidována v účetnictví zanikající společnosti před oceněním na reálnou hodnotu, v našem případě je to částka 14 564 000 Kč. Dále toto ustanovení umožňuje navýšit hodnotu zboží evidovanou v účetnictví zanikající společnosti o případné opravné položky, které nebyly uznány jako daňový výdaj, v našem případě je to částka 20 000 Kč.

Problém přeceňování pohledávek na reálnou hodnotu je trochu složitější. Při přecenění pohledávek musí účetní jednotka vzít v úvahu daňové dopady, které budou připadat v budoucnu na nástupnickou společnost. Jako u zbylých dvou položek majetku i tady má účetní jednotka na výběr ze dvou možností, zrušit nebo ponechat opravné položky.

Společnost Medopharm, spol. s r. o. eviduje v účetnictví pohledávky z obchodních vztahů ve výši 43 393 000 Kč, z toho po lhůtě splatnosti 14 208 000 Kč. Společnost eviduje za svým obchodním partnerem pohledávku ve výši 238 000 Kč. Tato pohledávka je již 16

měsíců po lhůtě splatnosti a společnost Medopharm, spol. s. r. o. zahájila s odběratelem soudní spor. V roce 2009 společnost k této pohledávce vytvořila opravnou položku v hodnotě 78 000 Kč. Vytvořená opravná položka je daňovým nákladem, protože byla vytvořena v souladu se zákonem o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů. Na základě znaleckého posudku byla tato pohledávka přeceněna na hodnotu 140 000 Kč. Společnost Medopharm, spol. s. r. o. se rozhodla, že snížení hodnoty pohledávky zaúčtuje proti účtu 418.

Tabulka č. 3.4: Zaúčtování přecenění pohledávek

		tis. Kč	Má Dáti	Dal
1.	Počáteční zůstatek pohledávky za odběratelem	238	311	-
2.	Opravná položka k pohledávce	78	591	391
3.	Snížení reálné hodnoty pohledávky	20	418	311
4.	Konečný zůstatek pohledávky za odběratelem	218	311	-
5.	Konečný zůstatek opravné položky	78	-	391

Nástupnická účetní jednotka může uplatňovat opravné položky k pohledávkám nabytých fúzí, tak jako kdyby ke změně věřitele nedošlo, a to ve stejné výši v jaké by mohla opravnou položku uplatnit zanikající účetní jednotka. Pokud by soudní spor probíhal ještě několik let, mohla by nástupnická účetní jednotka pokračovat v tvorbě zákonných opravných položek, a vytvořit tak opravnou položku až do výše 100% hodnoty pohledávky. Ale pokud zanikající účetní jednotka zvolila tento způsob zúčtování, nástupnická účetní jednotka již nebude mít možnost uplatnit celkovou výši pohledávky. Bude vytvářet opravné položky z rozvahové hodnoty pohledávky, tj. z částky 140 000 Kč. Z daňového pohledu je tento způsob zaúčtování nevýhodný, ale z pohledu účetnictví se zdá správný, protože se nemění metodika tvorby opravných položek.

3.4 Oceňování majetku podle IFRS

Účetní jednotka musí k datu akvizice vykázat aktiva, závazky a podmíněné závazky, které získá od nabývaného podniku. Před tím než tyto položky vykáže, musí stanovit jejich reálnou hodnotu, kterou stanoví následujícími způsoby:

- dlouhodobé pohledávky se ocení současnou hodnotou částky, která má být přijata, stanovenou na základě běžných úrokových měr; tato částka se může snížit o opravné

položky či náklady, které účetní jednotka vynaloží z důvodu vymáhání; diskontování se nepoužije u krátkodobých pohledávek, jestliže rozdíl mezi nominální a diskontovanou hodnotou je zanedbatelný.

- zboží se ocení na úrovni prodejní ceny, která se sníží o sumu nákladů spojených s prodejem a přiměřenou ziskovou částku za prodejní úsilí nabyvatele,
- pozemky se ocení na úrovni tržních cen,
- budovy a zařízení se ocení na úrovni tržních cen stanovených znaleckým odhadem,
- nehmotná aktiva se ocení podle cen aktivního trhu; pokud neexistuje aktivní trh, pak na bázi částek, které by nabyvatel za ně zaplatil v transakcích za obvyklých podmínek mezi ochotnými a znalými stranami, které jsou nejlépe informované,
- závazky vůči dodavatelům, dlouhodobé dluhy a položky časového rozlišení se ocení současnou hodnotou částky, která má být zaplacená, vypočtené při vhodně zvolené úrokové míře; stejně jako je tomu u krátkodobých pohledávek, ani u krátkodobých závazků se diskontování nepoužije, pokud je rozdíl mezi nominální a reálnou hodnotou zanedbatelný,
- podmíněné závazky se ocení na úrovni částky, kterou by třetí strana sama vyžadovala při jejich převzetí; tato částka odráží veškerá očekávání peněžních toků, nikoliv jediný maximální nebo minimální peněžní tok.

Reálnou hodnotu zpravidla stanovuje znalec, ale IFRS umožňují, aby reálnou hodnotu aktiva, závazku a podmíněného závazku určil sám podnik, protože sám podnik ví lépe co kupuje a už se určitou dobu v tom daném oboru pohybuje. Po stanovení reálné hodnoty tyto položky zahrne do konsolidované roční účetní závěrky, kterou sestavuje na konci účetního období. Reálná hodnota zjištěná k tomuto okamžiku se považuje za pořizovací cenu, v konsolidované účetní závěrce je tato hodnota snížena o adjustments od data akvizice do konce účetního období.

Budovy, pozemky a zařízení

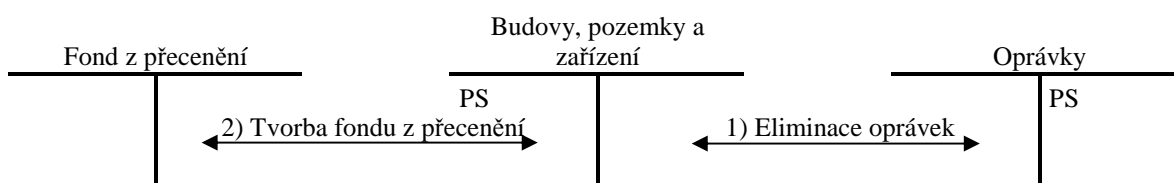
Po prvotním uznání za aktivum se budovy, pozemky a zařízení vykazují v přeceněné částce, která odpovídá jejich reálné hodnotě stanovené k datu přecenění. V následujících účetních obdobích může docházet k jejich dalšímu přecenění. Četnost přeceňování je libovolná a závisí na účetní jednotce. Některé položky spadající do této kategorie mohou procházet významnými a neustálými změnami reálné hodnoty, v tomto případě je nutné

provést přecenění každým rokem. U budov, pozemků a zařízení, u nichž se reálná hodnota nemění je možné provádět přecenění jednou za tři až pět let.

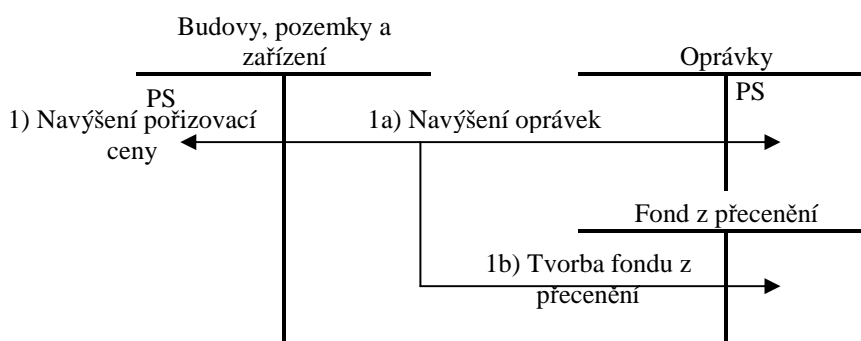
Při následném vykázání účetní jednotka aktiva přeceňuje na reálnou hodnotu modelem přecenění. Pokud je přeceněna jedna položka, musí dojít k přecenění celé třídy. Hodnota aktiva, které je vykázáno v reálné hodnotě k datu přecenění, se sníží o oprávky a kumulované ztráty ze snížení hodnoty. Tento model je náročnější, ale poskytuje věrnější informace o finanční pozici podniku. Po přecenění účetní jednotka odepisuje aktivum z přeceněné hodnoty.

Oprávky, které k datu přecenění snížily hodnotu aktiva, účetní jednotka může řešit dvěma způsoby:

- oprávky jsou vyloučeny proti pořizovací ceně aktiva, touto operací získáme čistou účetní hodnotu aktiva; čistá hodnota aktiva je přepočítána na reálnou hodnotu a vzniklý rozdíl se zaúčtuje do fondu z přecenění,

- oprávky jsou přepočteny proporcionalně. Účetní jednotka stanoví poměr, který odpovídá změně účetní hodnoty k původní účetní hodnotě. O výsledný koeficient se navýší jak pořizovací cena aktiva, tak oprávky.

Zvýšení hodnoty aktiva se promítne do vlastního kapitálu do položky *Fond z přecenění*. Pokud dříve bylo aktivum přeceněno směrem dolů, toto přecenění se promítlo v účetnictví výsledkově. Následné zvýšení je promítnuto nejdříve do výnosů, do částky, ve

ktelé bylo zachyceno v nákladech, a případný přebytek se zaúčtuje ve prospěch účtu *Fond z přecenění*.

Naopak pokud je aktivum přeceňováno směrem dolů, rozdíl se zaúčtuje nejprve do nákladů. Pokud aktivum bylo dříve přeceněno směrem nahoru, v důsledku toho vznikl účet *Fond z přecenění*, následné snížení hodnoty má za následek snížení vlastního kapitálu v položce *Fond z přecenění* až do nuly a případný přebytek je vykázán do nákladů.

Nehmotná aktiva

Aby mohla účetní jednotka k datu akvizice vykázat nehmotné aktivum, musí toto aktivum splňovat definici. Za nehmotné aktivum se považuje aktivum, kterém nemá hmotnou podstatu. Nehmotné aktivum je k datu akvizice oceněno na reálnou hodnotu, která je považována za pořizovací cenu. Reálná hodnota aktiva odráží jeho budoucí ekonomické užitky, které z aktiva poplynou do účetní jednotky. Při podnikové kombinaci musí nehmotné aktivum splnit další podmínku. Tato podmínka spočívá v tom, že aktivum musí být oddělitelné od nabývaného podniku, to znamená, že ho lze prodat, směnit nebo pronajmout samostatně nebo společně s jiným identifikovatelným aktivem. Pokud aktivum splní svou definici a podmínkou oddělitelnosti, pak ho nabyvatel vykáže odděleně od goodwillu. Aktiva, která nejsou oddělitelná od podniku nebo nejsou součástí jiného identifikovatelného aktiva, zahrne nabyvatel do goodwillu.

Po prvotním vykázání při podnikové kombinaci nabyvatel účtuje o nabytých nehmotných aktivech v souladu se standardem IAS 38. Tento standard stanovuje výjimky, kdy je o nehmotných aktivech po prvotním vykázání účtováno v souladu s jinými IFRS.

Pro přeceňování po prvotním vykázání platí obdobná pravidla jako je tomu u IAS 16 *Budovy, pozemky a zařízení*.

Podmíněné závazky

Podmíněné závazky získané podnikovou kombinací se na rozdíl od podmíněných závazků vzniklých trváním účetní jednotky v rozvaze vykazují vždy. Nabyvatel k datu akvizice vykáže podmíněný závazek, pokud se jedná o současný závazek, který vznikl jako důsledek událostí z minulosti a dá se spolehlivě ocenit reálnou hodnotou. Nabyvatel vykáže i podmíněný závazek, u něhož se nepředpokládá, že pro jeho vyrovnaní bude nutný odtok prostředků, které představují ekonomický prospěch.

Po prvotním vykázání do doby než je závazek vypořádán, zrušen nebo nevyprší, ocení nabyvatel podmíněný závazek vyšší z těchto dvou částek:

- částkou, která by byla vykázána v souladu s IAS 37 *Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky*; pro ocenění se použije nejlepší odhad. Ten spočívá ve stanovení výdajů, které by účetní jednotka vyplatila za vypořádání závazku k rozvahovému dni, nebo částka, kterou by převedla na třetí stranu. Odhady výdajů jsou stanoveny na základě úsudku vedení účetní jednotky, který vychází ze zkušeností s podobnými transakcemi a v některých případech ze stanovisek nezávislých odborníků,
- částkou, která byla prvotně vykázána, sniženou, pokud je to významné, o kumulativní odpisy vykázané v souladu s IAS 18 *Výnosy*.

3.5 Odložená daň

Termín odložená daň je zavádějící. Mnohým uživatelům se může zdát, že se jedná o pojem daňový, ale odložená daň spadá do účetní problematiky. „Tato účetní položka slouží v rámci účetnictví k přiřazení nákladů vzniklého z titulu povinnosti placení daně z příjmů do správného účetního období.“¹⁷ Účetní jednotky, které o odložené dani účtují, splňují obecně uznávané účetní předpoklady, např. akruální princip, zásadu opatrnosti a věrného zobrazení. Odložená daň významným způsobem ovlivňuje věrný a poctivý obraz účetnictví, který představuje základní požadavek na vedení účetnictví. Nevykázáním odložené daně by účetní jednotka porušila zásadu opatrnosti při vykazování výsledku hospodaření, což by se mohlo negativně projevit ve vztahu k majetkové podstatě podniku. Odložená daň se vykazuje ve formě odložené daňové pohledávky, nebo ve formě odloženého daňového závazku.

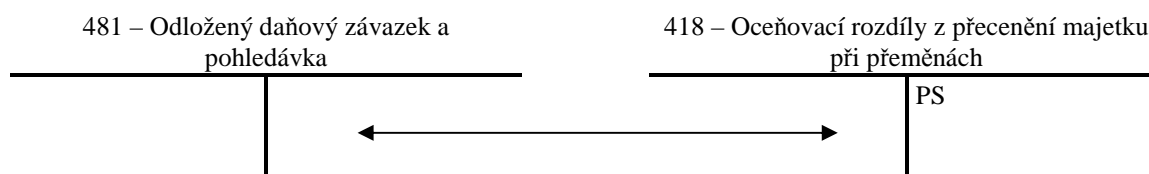
Zanikající obchodní společnosti, které mají povinnost přecenit jednotlivé složky majetku k datu předcházejícímu rozhodný den fúze, účtují taky o odložené dani. Přecenění aktiv zanikající společnosti vede k rozdílům, které mají za následek vznik odložené daně. Tyto rozdíly vznikají z rozdílné účetní a daňové základny. Při přecenění majetku dojde ke zvýšení účetní hodnoty majetku, ale daňová základna zůstává stejná. Majetek, u něhož tyto rozdíly vznikají, účetní jednotka zahrne do výpočtu odložené daně. Odloženou daň související s přeceněním účetní jednotka zaúčtuje na vrub nebo ve prospěch vlastního kapitálu a takto zaúčtovaná odložená daň se zachytí v konečné účetní závěrce zanikající společnosti.

---

¹⁷ JANOUŠKOVÁ, J. *Odložená daň z příjmů dle českých i mezinárodních účetních standardů*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-1852-1. (str. 9)

Ve většině případů dochází při přeměně ke zvýšení hodnoty majetku. Účetní hodnota majetku se zvýší, ale daňová základna, jak již bylo uvedeno výše, se nezmění. To má za následek vznik odloženého daňového závazku. Tento odložený daňový závazek účetní jednotka zaúčtuje na vrub účtu 418 – *Oceňovací rozdíly z přecenění majetku při přeměnách* a ve prospěch účtu 481 – *Odložený daňový závazek a pohledávka*. Vzniklý odložený daňový závazek představuje budoucí daňovou povinnost, která vznikne nástupnické účetní jednotce při transakcích s tímto majetkem, pokud majetek přinese výnosy, které jsou rovny výši jeho účetních odpisů nebo účetní zůstatkové ceně při jeho prodeji.

Výpočet odložené daně je založen podle českých účetních předpisů na závazkové metodě, která vychází z rozvahového přístupu. Závazková metoda spočívá v tom, že odložená daň bude uplatněna až v budoucím účetním období. Proto se pro její výpočet použije sazba daně platná v období, ve kterém dojde k uplatnění odložené daně. Pokud tato sazba není známa, použije se sazba daně platná pro následující účetní období. Rozvahovým způsobem se rozumí to, že závazková metoda vychází z rozdílů mezi daňovou základnou a hodnotou aktiv uvedených v rozvaze. Odložená daň se vypočítá jako součin výsledného přechodného rozdílu a stanovené sazby daně z příjmů pro následující účetní období.

$$OD = PR \times SD \quad (3.1)$$

kde: *OD* představuje odloženou daň,

PR představuje výsledný přechodný rozdíl,

SD představuje sazbu daně z příjmů pro následující účetní období (pro rok 2010 je to 19%).

3.6 Odložená daň dle IAS 12

Mezinárodní účetní standardy upravují problematiku odložené daně ve standardu IAS 12. Tento standard definuje odložený daňový závazek jako částky daně ze zisku splatné

v následujících obdobích, které vznikly ze zdanitelných přechodných rozdílů. Přechodné rozdíly představují rozdíly mezi účetní hodnotou vykázanou v rozvaze a daňovou základnou. Jak je z této definice vidět, přechodné rozdíly jsou definovány podobně jako je tomu v českých předpisech.

Přechodné rozdíly mohou vznikat při podnikových kombinacích a vedou ke vzniku odložené daňové pohledávky a odloženého daňového závazku. Ty účetní jednotka vykazuje v souladu s IFRS 3 jako identifikovatelná aktiva nebo závazky k datu akvizice. Na rozdíl od českých účetních standardů, podle IAS/IFRS odložené daňové závazky ovlivňují goodwill, který při této podnikové kombinaci vznikl jako přebytek na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků nabývané účetní jednotky nad nákladem podnikové kombinace. Účetní jednotka v souladu se standardem IAS 12 nevykazuje odložené daňové závazky, které vznikly z prvotního uznání goodwillu.¹⁸

Odloženou daň při podnikové kombinaci podle IAS/IFRS je tedy potřeba vypočítat před stanovením goodwillu. Pouze tak zdanitelné přechodné rozdíly mohou ovlivnit výpočet goodwillu. Daň se vypočítá jako násobek stanovené sazby daně a přechodných zdanitelných rozdílů. Odložená daň se zaúčtuje přímo na vrub nebo ve prospěch vlastního kapitálu, jestliže se vztahuje k položkám, které při přecenění na reálnou hodnotu byly zaúčtovány přímo do vlastního kapitálu.

Shrnutí

Účetní jednotky musí ke dni předcházejícímu rozhodný den sestavit konečnou účetní závěrku, pokud to zákon č. 125/2008, Sb., vyžaduje. V konečné účetní závěrce se musí projevit možné přecenění majetku na reálnou hodnotu. Zde si účetní jednotka může vybrat, zda přecenění pouze podnik jako celek a hodnoty jednotlivých složek majetku převezme z účetnictví nebo přecenění podnik jako celek a současně přecenění jednotlivé složky majetku. V této diplomové práci jsem zvolila možnost přecenění podniku jako celku a současně přecenění jednotlivých složek majetku se vznikem goodwillu. Při přecenění ostatních složek majetku, jako je dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, zboží a pohledávky má účetní

---

¹⁸ Prvotní goodwill má pořizovací náklady ve výši 50, ty jsou daňově odčitatelné při sazbě daně ze zisku 20% počítané od data akvizice, pak daňová základna goodwillu při počátečním uznání 50 a 40 na konci roku akvizice. Pokud účetní hodnota goodwillu na konci roku zůstane nezměněna, pak zdanitelný přechodný rozdíl v hodnotě 10 vznikne až na konci roku. Tento přechodný rozdíl se nevztahuje k prvotnímu uznání goodwillu, vykáže se odložený daňový závazek v roční účetní závěrce.

jednotka na výběr ze dvou možností, jak dané přecenění zaúčtuje. Zda ponechá oprávky a opravné položky, které vykáže v konečné rozvaze a následně je nástupnická společnost vykáže v pro-formě zahajovací rozvaze nebo oprávky a opravné položky zruší a nástupnická společnost přebere majetek v pořizovacích cenách, které jsou přeceněné na reálnou hodnotu. Pro výpočet příkladu, který je součástí této diplomové práce jsem zvolila variantu zrušení oprávek a účetních opravných položek s výjimkou zákonné opravné položky, kterou účetní jednotka vytvořila k pohledávce za odběratelem, s nímž je veden soudní spor. Tuto opravnou položku jsem ponechala z toho důvodu, že nástupnická účetní jednotka může pokračovat v její tvorbě. Bohužel nebude možné vytvořit zákonnou opravnou položku do výše její jmenovité hodnoty a to z toho důvodu, že soudní znalec tuto pohledávku přecenil na reálnou hodnotu ve výši 140 000 Kč, i když tato varianta bude znamenat negativní dopad na fúzi.

4 Dopady fúzí na vykazování dle českých a nadnárodních předpisů

České účetní předpisy a mezinárodní účetní standardy mají různé požadavky na vykazování v případě fúzí. České účetní předpisy požadují ukončit účetní období před rozhodným dnem fúze a k tomuto dni sestavit účetní závěrku, ve které zanikající účetní jednotka vykáže přeceněné hodnoty majetku a to jen v tom případě, že se přecenění vyžaduje. Mezinárodní účetní standardy tak striktní přístup nemají, nevyžadují aby účetní jednotka k datu akvizice sestavovala účetní závěrku, tu sestaví až na konci účetního období, ve kterém k akvizici došlo.

4.1 Představení zúčastněných obchodních společností

Zúčastněné obchodní společnosti jsou u přeměn obchodních společností dvojího typu, a to zanikající a nástupnické. Stejně je tomu i u fúze sloučením společnosti Medopharm, spol. s. r. o. (dceřiná společnost) a společnosti Frinius, s. r. o. (mateřská společnost), kde zanikající společností je společnost Medopahrm a nástupnickou společností společnost Frinius. Fúze obchodních společností byla provedena, ale názvy obchodních společností byly změněny.

Společnost Medopharm, spol. s. r. o. sídlí v Ostravě – Porubě. Byla založena v roce 1991 a do obchodního rejstříku byla zapsána 30. prosince 1991 jako společnost, která bude poskytovat poradenskou a vzdělávací činnost v oblasti farmacie a zdravotnické techniky. Kromě prvotního poslání si společnost Medopharm zvolila jako předmět podnikání následující činnosti:

- nákup, prodej a distribuce léků, zdravotnického materiálu a zdravotnické techniky,
- provoz lékárenských skladů,
- koupě zboží za účelem dalšího prodeje a prodej,
- reklamní a propagační činnost v oblastech, které jsou předmětem podnikání.

V roce 1993 se okruh podnikatelské činnosti zúžil jen na koupi zboží za účelem dalšího prodeje a na zprostředkování prací a služeb. Při svém vzniku měla společnost čtyři společníky, jejichž počet se v průběhu trvání společnosti měnil, až k datu prodeje společnosti kdy měla společnost pouze dva společníky. K prodeji společnosti došlo v srpnu 2009, kdy byla tato společnost prodána společnosti Frinius, s. r. o. . Ve stejném roce, ve kterém došlo k prodeji, se společnost Frinius rozhodla, že dojde k jejich sloučení. Za rozhodný den sloučení byl zvolen 1. leden 2010.

Společnost Frinius, s. r. o. sídlí v Praze. Tato společnost byla založena notářským zápisem 3. února 1997 a do obchodní rejstříku byla zapsána v 9. června 1997. Avšak společnost byla zapsána pod jinou obchodní firmou, než jakou nese v dnešní době. Její původní název byl Frinius Pharm, s. r. o. . Společnost byla založena za účelem koupě zboží s jeho následným prodejem. Společnost se pohybuje v dalších oblastech podnikání:

- reklamní činnost,
- pořádání konferencí a seminářů,
- zprostředkovatelská činnost v oblasti léčiv,
- distribuce léčiv.

Ke změně v názvu obchodní firmy došlo v roce 1999, tedy po dvou letech od jejího vzniku. Společnost má 6 společníků a na rozdíl od společnosti Medopharm je jejich počet stálý po celou dobu trvání společnosti.

Cílem společnosti je upevňování postavení na trhu a rozšiřování služeb zákazníkům, a to v co nejlepší kvalitě.

V dnešní době se společnost orientuje především na distribuci výrobků infúzní terapie a klinické výživy a zároveň k těmto výrobkům nabízí zdravotnický materiál, který je potřebný k jejich aplikaci. Zákazník tak získá veškerý potřebný materiál z jednoho zdroje, což je pro něho výhodné a zároveň levnější. Tímto si společnost získala výsadní postavení v oblasti infúzní terapie a klinické výživy nejen v Evropě, ale i v celém světě. Frinius vyvíjí aktivity na poli transfúzních technologií a systémů pro zpracování krve, krevních vaků a filtrů.

Tím, že společnost Frinius, s. r. o. koupila 100 % podíl na společnost Medopharm, spol. s. r. o. vstoupily tyto společnosti do vztahu mateřská a dceřiná společnosti, kdy dceřinou společností se stala společnost Medopharm, spol. s. r. o., zároveň je tato společnost osobou ovládanou.

4.2 Dopady fúzí na vykazování dle českých předpisů

Ke dni předcházejícímu rozhodný den fúze musí znalec jmenovaný soudem sestavit posudek na jmění společnosti, ve kterém kromě ocenění podniku jako celku jsou uvedeny také jednotlivé individuálně přeceněné složky majetku společnosti. Toto individuální přecenění majetku musí společnost Medopharm, spol. s. r. o. zohlednit ve svém účetnictví a

vykázat v konečné účetní závěrce, tedy k datu 31. prosinci 2009 a následně pak tyto údaje poskytnout společnosti Frinius, s. r. o., aby mohla sestavit pro-formu zahajovací rozvahy.

Tabulka č. 4. 1: Přecenění majetku podniku na reálnou hodnotu

	Účetní hodnota	Po přecenění	Rozdíl
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>			
ochranná známka		480 000	480 000
software	2 503 000	3 325 000	822 000
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>			
pozemky	2 500 000	2 750 000	250 000
stavby	6 828 000	8 460 000	1 632 000
samostatné movité věci a soubory movitých věcí	2 283 000	3 786 000	1 503 000
<i>Oběžná aktiva</i>			
pohledávky	43 393 000	42 194 000	- 1 199 000
zboží	14 584 000	14 264 000	- 320 000
celkem	72 091 000	75 259 000	3 168 000

Reálná hodnota závazků je rovna jejich účetní hodnotě. Při oceňování podniku jako celku je třeba se znalcem komunikovat a rozumět danému znaleckému posudku. V našem případě znalec ocenil podnik jako celek na částku 19 137 000 Kč a v následujících odstavcích uvedu dva rozdílné pohledy na tento posudek:

- posudek nezahrnuje daňové efekty,
- posudek zahrnuje daňové efekty.

4.2.1 Ocenění jmění společnosti, které v sobě nezahrnuje daňové efekty

Znalecký posudek, na jehož základě je hodnota podniku jako celku, obchodního jmění, vyčíslena na částku 19 137 000 Kč. Tato hodnota představuje hodnotu vlastního kapitálu zanikající společnosti po přecenění, kterou přebírá nástupnická společnost. Součástí hodnoty vlastního kapitálu po přecenění je oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách. Zanikající společnost zjistí výši oceňovacího rozdílu z přecenění při přeměnách jako rozdíl mezi hodnotou vlastního kapitálu před oceněním a hodnotou vlastního kapitálu po přecenění.

Tabulka č. 4.2: Výpočet oceňovacího rozdílu

<i>Vlastní kapitál před přeceněním</i>	<i>Vlastní kapitál po přecenění</i>	<i>Rozdíl</i>
14 402 000	19 137 000	4 735 000

Rozdíl mezi hodnotou vlastního kapitálu před přeceněním a hodnotou vlastního kapitálu po přecenění je základnou pro výpočet odložené daně. Hodnotu odložené daně zjistíme tak, že vynásobíme rozdíl mezi hodnotou vlastního kapitálu před přeceněním a hodnotou vlastního kapitálu po přecenění sazbou daně z příjmů platnou pro následující účetní období, tedy 19 %. Hodnota takto vypočítané odložené daně je 900 000 Kč. Zjištěná odložená daň se zaúčtuje oproti vlastnímu kapitálu. Konkrétně se sníží účet Oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách na částku 3 835 000 Kč.

Výše oceňovacího rozdílu z přecenění při přeměnách bude mít vliv na celkovou hodnotu vlastního kapitálu po přecenění. Podle posudku znalce by měla být hodnota vlastního kapitálu 19 137 000 Kč, ale tím, že se hodnota účtu Oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách sníží o odloženou daň, bude hodnota vlastního kapitálu rovna částce 18 237 000 Kč.

V případě, že společnost obdrží posudek znalce, který nezahrnuje daňové efekty, pak musí při zápisu fúze do obchodní rejstříku přiložit vysvětlení, ve kterém zdůvodní vzniklý rozdíl mezi znaleckým oceněním podniku jako celku a hodnotou vlastního kapitálu zanikající obchodní společnosti.

4.2.2 Ocenění jmění společnosti, které v sobě zahrnuje daňové efekty

Znalec ocenil hodnotu podniku jako celku na částku 19 137 000 Kč. Znalec ve svém posudku zohlednil daňové efekty, uvažoval tedy ve svém posudku o odložené dani. Oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách se vypočítá stejným způsobem jako v případě, kdy znalecký posudek v sobě nezahrnoval daňové efekty, tedy jako rozdíl mezi vlastním kapitálem před přeceněním a hodnotou vlastního kapitálu po přecenění.

Tabulka č. 4.3: Výpočet oceňovacího rozdílu

<i>Vlastní kapitál před přeceněním</i>	<i>Vlastní kapitál po přecenění</i>	<i>Rozdíl</i>
14 402 000	19 137 000	4 735 000

Zjištěný rozdíl z přecenění je již snížen o odloženou daň, představuje tedy pouze 81 % skutečného oceňovacího rozdílu. Abychom zjistili, jaká je výše odložené daně, musíme nejprve zjistit 100 % hodnotu oceňovacího rozdílu. Tu zjistíme jednoduchou trojčlenkou:

$$\begin{array}{rcl}
 4\,735\,000 & = & 81\% \\
 x & = & 100\% \\
 \hline
 x & = & 5\,846\,000 \\
 \hline
 \end{array}$$

Odloženou daň pak vypočítáme jako rozdíl mezi 100 % hodnotou rozdílu z přecenění a rozdílem mezi hodnotou vlastního kapitálu před přeceněním a po přecenění. Hodnota odložené daně je 1 111 000 Kč. Odložená daň vypočítaná tímto způsobem neovlivní rozdíl z přecenění a neovlivní ani výši vlastního kapitálu po přecenění. Částku odložené daně vykážeme v konečné rozvaze zanikající společnosti jako samostatnou položku na straně pasiv.

4.2.3 Zjištění goodwillu

Stejný vliv jako na výpočet odložené daně má znalecký posudek vliv na výpočet goodwillu. Při výpočtu goodwillu se vždy použije 100 % hodnotu oceňovacího rozdílu, v prvním případě je to rozdíl mezi vlastním kapitálem před přeceněním a po přeceněním a v druhém případě je to rozdíl z přecenění zjištěný stejným způsobem, ale navíc je navýšený o 19 %, tedy o sazbu daně z příjmů pro následující účetní období.

Tabulka č. 4.4: Výpočet goodwillu

Znalecký posudek	Rozdíl mezi VK před přeceněním a VK po přecenění	Rozdíl mezi RH a ÚH majetku společnosti	Goodwill
bez OD	4 735 000	3 168 000	1 567 000
s OD	5 846 000	3 168 000	2 678 000

Ani v jednom z případů vypočítaný goodwill nenavýšuje oceňovací rozdíl z přecenění, je totiž jeho součástí. Goodwill vykážeme v konečné rozvaze zanikající společnosti jako samostatnou položku na straně aktiv. Takto zjištěný goodwill bude účetní jednotka účetně odepisovat po dobu 5 let do nákladů. Odpisy goodwillu žádným způsobem neovlivní základ daně, protože z pohledu daně z příjmů goodwill vzniklý při přeměnách obchodních společností je daňově neúčinný.

Výše uvedené skutečnosti byly posuzovány ze zpětného hlediska, kdy ze znaleckého posudku účetní jednotka získá hodnotu odložené daně a goodwillu. Tyto hodnoty musí účetní jednotka zachytit ve svém účetnictví. Po zaúčtování odložené daně a goodwillu se musí

hodnota účtu 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách rovnat rozdíl mezi vlastním kapitálem před přeceněním a vlastním kapitálem po přecenění.

Hodnota účtu 418 před zaúčtováním odložené daně a goodwillu je tvořena hodnotami zrušených opravek k majetku a rozdílu mezi pořizovací cenou a reálnou hodnotou přeceňovaného majetku. V případě dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se zrušené opravy a rozdíl mezi pořizovací cenou a reálnou hodnotou zaúčtuje ve prospěch účtu 418. V případě přeceněné hodnoty pohledávek a zásob, kdy je rozdíl mezi pořizovací cenou a reálnou hodnotou záporný, se tento rozdíl zaúčtuje na vrub účtu 418. Součet všech hodnot, ať již na straně Má Dáti či na straně Dal účtu 418 se musí rovnat rozdílu mezi účetní hodnotou (pořizovací cena snižená o opravy k danému druhu majetku) k datu přecenění a reálnou hodnotou, tedy částce 3 168 000 Kč, jejíž výpočet je uveden v tabulce č. 4.1.¹⁹

418 - OR vzniklé z přecenění při přeměnách ²⁰				
10)		1 199	1)	480
11)		320	2)	626
12)	a)	900	3)	196
	b)	1 111	4)	250
			5)	1 122
			6)	510
			7)	1 316
			8)	187
			13) a)	1567
			b)	2 678
KS:	a)	3 835		
	b)	4 735		

Jak je vidět ze schématu, tak po zaúčtování odložené daně a goodwillu se hodnoty oceňovacího rozdílu z přecenění při přeměnách rovnají rozdílu mezi hodnotou vlastního kapitálu před přeceněním a po přecenění.

Celková aktiva budou v konečné rozvaze zanikající společnosti rozdílná a to v závislosti na tom, jaký způsob ocenění znalec použije, zda toto ocenění bude zahrnovat daňové efekty či nikoliv. Pokud z posudku znalce nebude vyplývat, zda zahrnuje daňové efekty, pak bych si vybrala variantu, kdy znalecký posudek daňové efekty nezahrnuje. V tomto případě nebude splněna podmínka rovnosti vlastního kapitálu po přecenění a

¹⁹ Částku 3 168 000 Kč představují žlutě zbarvená políčka

²⁰ varianta a) znalecký posudek zahrnuje daňové efekty; varianta b) znalecký posudek zahrnuje daňové efekty; výpočty odložené daně a goodwillu a schéma zaúčtování jsou uvedeny v Příloze č. 1

oceněním podniku jako celku. Podle mého názoru to vyplývá z logiky toho, že odložená daň rozdíl z přecenění, který je součástí vlastního kapitálu po přecenění, sníží a v tom případě podmínka rovnosti nemůže být nikdy splněna.

4.2.4 Dopady fúze na vlastní kapitál v nástupnické společnosti

Zanikající účetní jednotka ve své konečné rozvaze vykáže v pasivech účet Oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách. Nástupnická společnost v zahajovací rozvaze tento účet již nevykazuje. Tím je porušena podmínka přímé bilanční kontinuity, to znamená, že zahajovací rozvaha nenavazuje na údaje uvedené v konečné rozvaze.

Tento postup vyžadují české účetní předpisy, konkrétně ustanovení §14a Vyhlášky č. 500/2002 Sb., kdy nástupnická společnost může tuto položku vlastního kapitálu zanikající společnosti nebo její část rozdělit do ostatních položek vlastního kapitálu nástupnické společnosti. Toto rozdělení musí být v souladu s příslušnými právními předpisy a projektem fúze.

V projektu fúze sloučením společnosti Medopharm, spol. s r. o a společnosti Frinius, s. r. o. je uvedeno, že složky vlastního kapitálu zanikající společnosti převezme nástupnická společnost v následující struktuře.

Tabulka č. 4. 5: Struktura vlastního kapitálu v nástupnické společnosti

Položka v zanikající společnosti	Převzetí a použití v nástupnické společnosti	OR bez OD	OR s OD
		Částka v Kč	Částka v Kč
Základní kapitál	Do neuhrazené ztráty minulých let	135 000	135 000
OR z přecenění při přeměnách	Do ostatních kapitálových fondů a použije se na vyloučení proti hodnotě vzájemných obchodních podílů	3 835 000	4 735 000
Zákonný rezervní fond	Do ostatních kapitálových fondů a použije se na vyloučení proti hodnotě vzájemných obchodních podílů	1 893 000	1 893 000
Ostatní a statutární fondy	Do ostatních kapitálových fondů a použije se částečně na vyloučení proti hodnotě vzájemných obchodních podílů	8 622 000	7 722 000
	Do neuhrazené ztráty minulých let	801 000	1 701 000

Položky v zanikající společnosti	Převzetí a použití v nástupnické společnosti	OR bez OD Částka v Kč	OR s OD Částka v Kč
Nerozdělený zisk minulých let	Do neuhrazené ztráty minulých let	3 504 000	3 504 000
Výsledek hospodaření běžného účetního období	Do ostatních kapitálových fondů	- 553 000	- 553 000
Celkem		18 237 000	19 137 000

Jak je z Tabulky č. 4.5 patrné společnost Frinius, s. r. o. převezme složky vlastního kapitálu zanikající společnosti do Ostatních kapitálových fondů a složky Základní kapitál a Nerozdělený zisk použije na úhradu ztráty minulých let, kterou nástupnická společnost vytvořila během trvání společnosti. Ovšem položka vlastního kapitálu Neuhrazená ztráta minulých let nebude snížena pouze o částky, které jsou uvedeny v tabulce č. 4.5, ale bude navýšena o ztrátu, kterou společnost Frinius, s. r. o. vytvořila za toto účetní období, tedy o částku 6 485 000 Kč.

V konečné účetní závěrce společnost Frinius, s. r. o. vykazuje investici za společností Medopharm, spol. s. r. o., tuto investici musí ke dni sestavení pro-formy zahajovací rozvahy vyloučit proti vlastnímu kapitálu dceřiné společnosti, kterou je společnost Medopharm, spol. s. r. o. . K vyloučení finanční investice nástupnická společnost využije složky vlastního kapitálu, které na základě projektu fúze převzala do položky Ostatní kapitálové fondy.

Při úpravě vlastního kapitálu v pro-formě zahajovací rozvaze nástupnické společnosti se opět promítá odlišný pohled na znalecké ocenění. V případě znaleckého posudku bez daňových efektů nástupnická společnost přebere jinou hodnotu vlastního kapitálu než je tomu u posudku, který daňové efekty zohledňuje. Tento problém řeším pouze v diplomové práci, protože v praxi by s velkou pravděpodobností nenastal. Podle mého názoru společnost bude mít pouze jednoho znalce, kterého jí určí soud. Kdyby si na ocenění jmění pozvala více znalců, znamenalo by to pro společnost zbytečně vyšší náklady a při obdržení dvou posudků by se musela pro jeden rozhodnout a ten zohlednit při sestavování účetní závěrky. Pro názornost uvedu pouze úpravu vlastního kapitálu v případě znaleckého ocenění, které nezahrnuje daňové efekty. V případě znaleckého ocenění zahrnující daňové efekty, by byla úprava vlastního kapitálu nástupnické společnosti stejná, jen s tím rozdílem, že by byly použity jiné částky. V Příloze č. 1 diplomové práce je znázorněna úprava pro-formy zahajovací rozvahy pro obě možnosti.

Tabulka č. 4.6: Úpravy vlastního kapitálu do pro-formy zahajovací rozvahy nástupnické společnosti, kdy znalecký posudek nezahrnuje daňové efekty (v tis. Kč)

	Frinius s.r.o. k 31. 12. 2009	Medopharm, spol. s.r.o k 31. 12. 2009	celkem	Úpravy	Pro-forma zahajovací rozhava k 1.1.2010
Základní kapitál	8 800	135	8 935	3 504	12 439
Ostatní kapitálové fondy	190 082	--	190 082	- 553	189 529
Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	--	3 835	3 835	- 3 835	--
Zákonný rezervní fond	594	1 893	2 487	- 1 893	594
Statutární a ostatní fondy	--	9 423	9 423	- 9 423	--
Nerozdělený zisk minulých let	26 424	3 504	29 928	- 3 504	26 424
Nerozdělená ztráta minulých let	- 131 852	--	- 131 852	- 5 684	-137 536
Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 6 485	- 553	- 7 038	7 038	--
Vlastní kapitál	87 563	18 237	105 800		91 450

Hodnotu řádku Ostatní kapitálové fondy ve sloupci úpravy zjistíme tak, že od hodnoty investice ve společnosti Medopharm, spol. s. r. o., která činí 14 350 000 Kč, odečteme všechny položky vlastního kapitálu zanikající společnosti, které nástupnická společnost převzala právě do položky Ostatní kapitálové fondy.

$$\text{Úpravy VK v položce Ostatní kapitálové fondy} = 14350 - (3835 + 1893 + 8622 - 553) = 553$$

Při sestavování pro-formy zahajovací rozvahy musí účetní jednotka učinit další kroky, musí vyloučit hodnoty položek, které vznikly v důsledku obchodování mezi zúčastněnými společnostmi. Společnosti, které se účastní fúze evidují ve svých účetních závěrkách k 31. 12. 2009 pouze vzájemné pohledávky a závazky. Právě tyto pohledávky a závazky musí být v pro-formě zahajovací rozvaze vyloučeny. Hodnota vzájemných pohledávek je ve výši 26 265 000 Kč.

4.3 Dopady fúzí na vykazování dle mezinárodních účetních standardů

Jak již bylo uvedeno na začátku této kapitoly, společnost Frinius, s. r. o. koupila 100 % obchodní podíl na společnosti Medopharm, spol. s. r. o. za částku 14 350 000 Kč a stala se tak jejím jediným společníkem. Z pohledu mezinárodních účetních standardů tohoto dne

došlo k podnikové kombinaci. Za datum akvizice byl označen 1. srpen 2009. K tomuto dni musela nabývaná účetní jednotka ocenit svá aktiva a závazky na reálnou hodnotu. Protože společnost Frinius, s. r. o. nakoupila 100 % podíl na společnosti Medopharm, spol. s. r. o. má mateřská společnost povinnost od tohoto dne sestavovat konsolidovanou účetní závěrku, ta se nemusí sestavit ke dni akvizice, ale až na konci účetního období.

Tabulka č. 4.7: Aktiva nabývané účetní jednotky oceněná na reálnou hodnotu (v tis. Kč)

	Před přeceněním	Oprávky	Účetní hodnota	Po přecenění
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>				
Software	3 129	--	--	3 136
Ochranná známka	--	--	--	450
Seznam zákazníků	--	--	--	20
Distribuční metody	--	--	--	36
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>				
pozemek	2 500	--	--	2 512
Budovy, stroje, zařízení	10 403	1 924	8 749	9 827
<i>Podmíněné závazky</i>				
Soudní spor	--	--	--	1 450

Majetek, který společnost Frinius nabyla ke dni akvizice vykazuje v konsolidované rozvaze na základě podkladů, které pro ni připraví společnost Medopharm, spol. s. r. o. . Pro společnost Medopharm, spol. s. r. o. to znamená větší administrativní zatížení. Musí totiž vést dvojí účetnictví, jednak pro svou individuální účetní závěrku a jednak pro konsolidovanou účetní závěrku, kterou vždy na konci účetního období sestavuje společnost Frinius, s. r. o. . Ke dni akvizice musí společnost Medopharm, s. r. o. zaznamenat přecenění aktiv a závazků nikoliv do svého účetnictví, ale do podkladů, které připravuje pro mateřskou společnost.

4.3.1 Výpočet odložené daně

Reálná hodnota přeceněných aktiv slouží pro výpočet odložené daně. Hodnota odložené daně se zjišťuje porovnáním čisté účetní a reálné hodnoty aktiv. Na příslušných účtech majetku společnost eviduje majetek v pořizovací ceně, od této ceny odečte hodnotu oprávek, které eviduje na samostatném účtu. Tento krok je odlišný od českého účetnictví, kdy oprávky se při přecenění také zruší, ale jejich zrušení se zaúčtuje ve prospěch účtu 418 - *Oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách*. Oprávky tvořené k majetku se zruší oproti účtu, k němuž jsou tvořeny. Tímto krokem společnost získá čistou účetní hodnotu aktiv a tu pak

porovná s reálnou hodnotou stanovenou na základě posudku znalce. Vzniklý rozdíl pak vynásobí sazbou daně platnou pro následující účetní období. Společnost tento postup uplatní u každé položky aktiv samostatně.

Tabulka č. 4.8: Výpočet odložené daně (v tis. Kč)

	Účetní hodnota	Fair Value	Rozdíl	Odložená daň
Software	3 129	3 136	7	1
Budovy, stroje a zařízení	8 749	9 827	1 348	256
Pozemky	2 500	2 512	12	2
Ochranná známka	--	450	450	85
Seznam zákazníků	--	20	20	3
Distribuční metody	--	36	36	6
Soudní spor	--	1 450	1 450	- 275
				78

Zjištěná hodnota daně se zaúčtuje obdobným způsobem, jako je tomu u českých předpisů, sníží nám hodnotu účtu vlastního kapitálu, v našem případě hodnotu účtu Nerozdělené zisky.

Před tím, než společnost Medopharm, spol. s r. .o sestaví konsolidovanou rozvahu ke konci účetního období, musí fair value hodnotu aktiv a podmíněného závazku upravit o adjustments. Od data akvizice do konce účetního období zbývá 5 měsíců proto musí dceřiná společnost upravit fair value hodnotu aktiv a podmíněného závazku o výši pěti měsíčních odpisů. Upravení fair value hodnoty se týká těchto složek majetku:

- budovy, stroje a zařízení,
- ostatní dlouhodobý majetek,
- ochranná známka.

Tabulka č. 4.9: Fair Value upravená o adjustments (v tis. Kč)

	Účetní hodnota	FV	adjustments	FV snižená o odpis	Rozdíl
Budovy, stroje a zařízení	8 479	9 827	131	9 696	1 217
Ostatní dlouhodobý majetek	664	664	71	593	- 71
Ochranná známka	--	450	38	412	412

V této tabulce jsou uvedeny položky majetku, u nichž dojde k snížení jejich reálné hodnoty o adjustments. Ostatní složky majetku, které se neodepisují jsou uvedeny v Příloze č. 2.

4.3.2 Zjištění goodwillu

Hodnota goodwillu se podle mezinárodních účetních standardů zjišťuje jiným způsobem, než je tomu u českých předpisů. Pro výpočet goodwillu je zapotřebí znát hodnotu odložené daně a reálnou hodnotu aktiv k datu akvizice. Hodnoty, které potřebujeme k jeho výpočtu jsou uvedeny v Tabulce č. 4.8, zbylé hodnoty jsou uvedeny v Příloze č. 2. Goodwill zjistíme podle vztahu 2.2. s tím rozdílem, že v daném výpočtu nebude brána v úvahu hodnota nekontrolních podílů, a to z toho důvodu, že společnost Frinius, s. r. o. žádné nekontrolní podíly ve společnosti Medopharm, spol. s. r. o. nezískala.

Aktiva (tis. Kč)		Závazky (tis. Kč)	
Budovy, stroje a zařízení	9 827	Odložený daňový závazek	78
Pozemky	2 512	Závazky z obchodních vztahů	36 623
Ostatní dlouhodobý majetek	664	Splatná daň	40
Ostatní nehmotný majetek	3 642	Jiné závazky	392
Zboží	8 496	Ostatní pasiva	835
Pohledávky z obchodních vztahů	25 313	Podmíněný závazek – soudní spor	1 450
Pohledávka z titulu daně z příjmů	132		
Ostatní pohledávky	991		
Peníze a peněžní ekvivalenty	1 848		
Náklady příštích období	225		
Aktiva celkem	53 650	Závazky celkem	39 418
Čistá aktiva = Vlastní kapitál nabývaného podniku			14 232

$$Goodwill = 14350000 - 14232000 = 118000$$

Goodwill vypočítá mateřská společnost, dceřiná společnost ji pouze pro jeho výpočet připraví podklady.

4.3.3 Úpravy vlastního kapitálu ke dni akvizice

V konsolidované účetní závěrce sestavované v důsledku podnikové kombinace bude mateřská společnost vylučovat vždy stejnou výši vlastního kapitálu dceřiné společnosti. Hodnota vlastního kapitálu musí být ve stejné výši, jakou vykazovala společnost Medopharm, spol. s r. o. ke dni akvizice upravená o přecenění aktiv a závazků. Dceřiná společnost musí hodnotu vlastního kapitálu upravit o hodnotu rozdílu mezi účetní hodnotou a fair value sníženou o adjustments. Tento rozdíl se promítne do složky vlastního kapitálu. Nezáleží na dceřiné společnosti, do které položky se rozdíl promítne, určí jí to nabývající účetní jednotka v účetních metodách. Společnost Frinius s. r. o. vzniklý rozdíl požadovala zachytit na účtu Nerozdělený zisk. K datu akvizice vykazovala dceřiná společnost v položce Nerozdělený zisk částku 3 504 000 Kč.

Výpočet rozdílu mezi účetní hodnotou a fair value je uveden v Příloze č. 2 diplomové práce. Hodnota rozdílu, který navýší hodnotu účtu Nerozdělený zisk je ve výši 423 000 Kč.

Hodnota účtu Nerozdělený zisk musí být ještě snížena o hodnotu odložené daně, jejíž výpočet je uveden v tabulce č. 4.8, v částce 78 000 Kč.

$$\text{Nerozdělený zisk} = 3504000 + 423000 - 78000 = 3849000$$

Výše vlastního kapitálu, který společnost Frinius, s. r. o. bude vylučovat v konsolidované účetní závěrce je 14 232 000 Kč.

4.3.4 Konsolidovaná rozvaha

Jak jsem již několikrát uvedla, společnost Frinius, s. r. o. sestaví konsolidovanou účetní závěrku až na konci účetního období, ve kterém k akvizici došlo. Konsolidovanou účetní závěrku sestaví na základě podkladů, které obdrží od společnosti Meodopharm, spol. s r. o. .

V konsolidované rozvaze dochází k vyloučení následujících položek:

- finanční investice v dceřiné společnosti ve výši 14 350 000 Kč,
- vzájemných transakcí; pohledávek a závazků ve výši 26 265 000 Kč,
- odložené daně ve výši 70 000 Kč.

Hodnota odložené daně se musí na konci účetního období upravit. Tato úprava je nutná z toho důvodu, že dceřiná společnost pokračuje v odpisech svého majetku podle odpisového plánu. Zde nastává problém, protože z pohledu mateřské společnosti je hodnota odpisů jiná, a to z toho důvodu, že odpisy pro mateřskou společnost jsou počítány z hodnoty fair value. A právě rozdíl mezi odpisem, který zaúčtuje dceřiná společnost do svých výkazů a odpisem, který je určen pro mateřskou společnost, je základnou pro výpočet úpravy odložené daně.

Tabulka č. 4.10: Úprava odložené daně na konci účetního období (v tis. Kč)

	Odpis dceřiné společnosti	Odpis pro mateřskou společnost	rozdíl	Úprava odložené daně
Budovy, stroje, zařízení	126	131	5	- 1
Ochranná známka	--	38	38	- 7

Hodnota odložené daně se upraví o částku 8 000 Kč a tedy v konsolidované rozvaze je vykázána v částce 70 000 Kč.

Společnost Frinius, s. r. o. eviduje ve svých výkazech odloženou daňovou pohledávku ve výši 22 339 000 Kč. Odložená daňová pohledávka bude v konsolidované rozvaze snížena o částku 70 000 Kč a její výsledná hodnota bude ve výši 22 269 000 Kč. Konsolidovaná rozvaha v plném rozsahu je uvedena v Příloze č. 2 diplomové práce, v následující tabulce uvedu položky vlastního kapitálu a goodwillu v hodnotě, jakou by měly, kdyby se konsolidovaná rozvaha sestavovala ke dni akvizice.

Tabulka č. 4.11: Konsolidovaná rozvaha k 1. 8. 2009 (v tis. Kč)

	Frinius, s.r.o	Medopharm, spol. s.r.o	Konsolidace
Aktiva			
Investice v Medopharm, spol. s. r. o.	14 350	--	--
Goodwill	--	--	118
Vlastní kapitál			
Základní kapitál	8 800	14 232	8 800
Ostatní fondy ze zisku	53 247	135	53 247
Nerozdělený zisk	26 424	10 248	26 424
		3 849	

Shrnutí

Pokud by účetní jednotka chtěla zjistit dopady připravované fúze na konečnou a pro-formu zahajovací rozvahu, musí účetní jednotka při oceňování složek majetku a podniku jako celku se znalcem komunikovat, aby správně porozuměla jeho posudku. Na jehož základě bude zjišťovat hodnoty oceňovacího rozdílu, odložené daně a goodwillu. Právě tyto hodnoty ovlivňují rozvahu jak zanikající tak i nástupnické účetní jednotky. Výsledné hodnoty těchto složek majetku se liší podle toho, zda znalec ve svém posudku uvažuje o dani či nikoliv.

Tabulka č. 4.12: Srovnání hodnot oceňovacího rozdílu, odložené daně a goodwillu v závislosti na tom, zda znalecký posudek zahrnuje daňové efekty (v tis. Kč)

	Vlastní kapitál	Rozdíl z přecenění	Odložená daň	Goodwill
Posudek bez daňových efektů	18 237	3 835	900	1 567
Posudek s daňovými efekty	19 137	4 735	1 111	2 678

Hodnoty uvedené v tabulce č. 4.12 jsou vypočítané v první části této kapitoly. Jak je z této tabulky zřejmé, na nástupnickou účetní jednotku převede zanikající účetní jednotka vyšší hodnotu majetku v případě, že znalecký posudek zahrnuje daňové efekty, na úkor vyšší hodnotě odložené daně, která v tomto případě představuje odložený daňový závazek. To znamená, že v nástupnické účetní jednotce dojde v následujících účetních obdobích ke zvýšení daňového základu. V tomto případě je splněna i podmínka rovnosti mezi hodnotou vlastního kapitálu a oceněním podniku jako celku podle znaleckého posudku.

Nastává otázka, kterou z variant použít v případě, že ze znaleckého posudku nejde jednoznačně určit zda v sobě zahrnuje daňové efekty. Výběr závisí na účetní jednotce, ale podle mého názoru by si účetní jednotka měla zvolit způsob, ve kterém posudek daňové efekty nezahrnuje. A to z toho důvodu, že účetní jednotka nezapomene odloženou daň vypočítat. Po zjištění oceňovacího rozdílu určí jednoduchým vynásobením i hodnotu odložené daně.

Standard IFRS 3 – Podnikové kombinace nepožaduje, aby účetní jednotka sestavila rozvahu ke dni akvizice, rozvahu účetní jednotka sestavuje až na konci účetního období, ve kterém došlo k akvizici. Mateřská společnost k datu akvizice nabyla 100 % podíl na dceřiné společnosti, a proto musí sestavit na konci účetního období konsolidovanou účetní závěrku. Mateřská společnost sestaví konsolidovanou rozvahu na základě podkladů, které obdrží od

dceřiné společnosti. Dceřiná společnost v těchto podkladech upraví reálnou hodnotu aktiv nabytých ke dni akvizice o adjustments a zároveň provede úpravu odložené daně. Veškeré výpočty jsou uvedeny ve druhé části této kapitoly. V konsolidované rozvaze musí mateřská společnost vyloučit investici v dceřiné společnosti oproti vlastnímu kapitálu, jehož hodnota je 14 232 000 Kč. Rozdíl mezi investicí v dceřiné společnosti a vlastním kapitálem představuje goodwill v částce 118 000 Kč. Goodwill vykazuje mateřská společnost pouze v konsolidované rozvaze.

5 Závěr

Cílem diplomové práce bylo zjistit, jaký dopad má připravovaná fúze na sestavení rozvahy a to jak na konečnou tak i zahajovací z pohledu českých předpisů a mezinárodních účetních standardů. Rozvaha společnosti vypovídá o finanční pozici podniku. Je velmi důležité, aby vykazované hodnoty odpovídaly skutečnosti.

V diplomové práci je řešen příklad na fúzi dvou obchodních společností sloučením. Fúzují dvě společnosti, jejichž vztah lze charakterizovat jako mateřská a dceřiná společnost. Společnost Frinius, s. r. o. koupila 1. srpna 2009 100 % podíl na společnosti Medopharm, spol. s r. o. a téhož roku mateřská společnost rozhodla, že dojde k jejich sloučení. Rozhodný den byl stanoven na 1. leden 2010. ZoPS nepožaduje v případě sloučení mateřské a dceřiné společnosti, ocenění jmění společnosti. V diplomové práci jsem se rozhodla, že provedu přecenění nehmotného a hmotného majetku, zboží a pohledávek. Rozhodla jsem se pro to z toho důvodu, že druhá část diplomové práce je věnována zaúčtování přecenění majetku na reálnou hodnotu a abych tyto poznatky uplatnila v praktické části. Dalším důvodem, proč jsem se pro toto přecenění rozhodla, je to, že oceňování obchodního jmění a majetku společností je nedílnou součástí přeměn obchodních společností.

České předpisy požadují sestavení účetní závěrky ke dni předcházejícímu rozhodný den fúze a to bez ohledu na to, kdy došlo k akvizici. Součástí účetní závěrky je rozvaha. V této rozvaze musí být zohledněno přecenění jednotlivých složek majetku. Zanikající účetní jednotka zaúčtuje přecenění na základě znaleckého posudku, který společnost obdrží od znalce, kterého jmenuje místně příslušný krajský soud.

Znalecký posudek, který společnost obdrží, může být dvojího typu, a sice posudek nezahrnující daňové efekty a posudek, který daňové efekty bere v úvahu. Rozdílné znalecké posudky mají vliv na výpočet oceňovacího rozdílu, odložené daně a goodwillu. Největší dopad má však na hodnotu vlastního kapitálu.

Hodnota vlastního kapitálu po přecenění by měla odpovídat hodnotě obchodního jmění stanoveného znaleckým posudkem. V případě posudku s daňovými efekty je tato podmínka splněna a pokud společnost splní další náležitosti stanovené ZoPS, nic nebrání tomu, aby byla připravovaná fúze zapsána do obchodního rejstříku.

Pokud společnost obdrží posudek bez daňových efektů, musí odloženou daň dopočítat. Zjištěná odložená daň sníží hodnotu oceňovacího rozdílu a tím pádem i hodnotu vlastního

kapitálu. V tomto případě zúčastněné obchodní společnosti přiloží k návrhu na zápis fúze do obchodního rejstříku vysvětlení, v němž vzniklý rozdíl odůvodní.

Podle mezinárodních účetních standardů dochází ke dni akvizice tehdy, kdy jedna společnost koupí kontrolní podíl na jiné společnosti. K tomuto dni se upraví účetnictví dceřiné společnosti pro potřeby společnosti mateřské. Dojde k zachycení fair value hodnoty oceněných aktiv, závazků a podmíněných závazků. Na základě podkladů, které připravuje dceřiná společnost pro mateřskou společnost, zjistí hodnotu odložené daně a goodwillu, která bude vykázána v konsolidované účetní závěrce. Mezinárodní účetní standardy nepožadují, aby byla konsolidovaná účetní závěrka sestavena ke dni akvizice. Tu sestaví mateřská společnost až na konci účetního období, v němž k akvizici došlo. K tomuto dni upraví dceřiná společnost fair value hodnotu aktiv a podmíněných závazků o adjustments a následně sníženou hodnotu mateřská společnost vykáže v konsolidované rozvaze. Ke stejnému dni dochází k úpravě hodnoty vlastního kapitálu o výsledek hospodaření od data akvizice do konce účetního období a o adjustments. Finanční investici mateřská společnost vylučuje v konsolidované účetní závěrce oproti vlastnímu kapitálu dceřiné společnosti a to v té hodnotě, jakou měl k datu akvizice.

Dopad na rozvahu sestavenou podle mezinárodních účetních standardů mají aktiva, závazky a podmíněné závazky, které získala mateřská společnost k datu akvizice. Stává se, že tyto položky dceřiná společnost ve své individuální rozvaze vykazovat nemůže a to z toho důvodu, že byl majetek vytvořen ve vlastní režii nebo vlastní činností (seznamy zákazníků, distribuční metody).

Sestavení konsolidované rozvahy z důvodů podnikové kombinace je velmi složitý proces. Provádí se řada úprav, kterým nemusí pověření zaměstnanci rozumět. Proto obchodním společnostem, které zamýšlí podnikovou kombinaci uskutečnit, doporučuji aby sestavení konsolidované rozvahy ponechaly odborníkům, kteří se touto problematikou zabývají.

Seznam použité literatury

Knihy

- [1] DVOŘÁK, T. *Přeměny obchodních společností a družstev*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 396 s. ISBN 978-80-7357-376-8.
- [2] DVOŘÁKOVÁ, D.; MÜLLEROVÁ, L.; VOMÁČKOVÁ, H. *Účetní předpisy pro podnikatele*. 3. akt. vyd. Praha: ASPI, 2009. 604 s. ISBN 978-80-7357-435-2.
- [3] HÁLEK, V. *Oceňování majetku v praxi*. 1. vyd. Bratislava: DonauMedia, 2009. 247 s. ISBN 978-80-89364-07-7.
- [4] HÜTTER, D.; NOVOTNÝ, J.; NEŠPORKOVÁ, R. *Základy oceňování majetku*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola podnikání, a.s., 2008. 93 s. ISBN 978-80-7410-007-9.
- [5] JANOUSHKOVÁ, J. *Odložená daň z příjmů - dle českých i mezinárodních účetních standardů*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. 88 s. ISBN 978-80-247-1852-1.
- [6] KRUPOVÁ, L. *IFRS – Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Aplikace v podnikové praxi*. 1. vyd. Praha: 1. VOX a.s. – Nakladatelství, 2009. 804 s. ISBN 978-80-86324-76-0.
- [7] MLÁDEK, R. *Světové účetnictví – IFRS – US GAAP*. 3. akt. vyd. Praha: LINDE PRAHA, a.s., 2005. 415 s. ISBN 80-7201-519-2.
- [8] SKÁLOVÁ, J.; ČOUKOVÁ, P. *Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 312 s. ISBN 978-80-7357-397-3.
- [9] VOMÁČKOVÁ, H. *Účetnictví akvizic, fúzí a jiných vlastnických transakcí*. 4. vyd. Praha: BOVA Polygon, 2009. 560 s. ISBN 978-80-7273-157-2.
- [10] ZELENKA, V. *Goodwill – principy vykazování v podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2006. 232 s. ISBN 80-86929-22-1.

Tištěná periodika

- [1] GREGÁSOVÁ, H. *Problematika nového zákona o přeměnách obchodních společností a družstev*. Účetnictví. 4/2009. s. 30-31. Bilance. ISSN 0139-5661.
- [2] KRUPOVÁ, L.; ČERNÝ, M. *Podnikové kombinace a reporting pro mateřskou společnost podle IFRS*. Účetnictví v praxi. 7/2008. s. 34-38. ASPI. ISSN 1211-7307.
- [3] KRUPOVÁ, L.; ČERNÝ, M. *Podnikové kombinace a reporting pro mateřskou společnost podle IFRS - dokončení*. Účetnictví v praxi. 8/2008. s. 29-35. ASPI. ISSN 1211-7307.

- [4] REIMONTOVÁ, J.; HLAVÁČ, J.; SKÁLOVÁ, J. *Změny českých účetních předpisů v oblasti přeměn obchodních společností od 1. 1. 2008*. Účetnictví. 2/2008. s. 9-12. Bilance. ISSN 0139-5661.
- [5] SKÁLOVÁ, J. *Vlastní kapitál po přeměně kapitálové společnosti – novinky roku 2008*. Účetnictví. 7/2008. s. 10 -12. Bilance. ISSN 0139-5661.
- [6] SKÁLOVÁ, J. *Účetní řešení fúzí obchodních společností – 1. část*. Účetnictví v praxi. 9/2007. s. 10-12. ASPI. ISSN 1211-7307.
- [7] SKÁLOVÁ, J. *Účetní řešení fúzí obchodních společností – 2. část*. Účetnictví v praxi. 10/2007. s. 18-20. ASPI. ISSN 1211-7307.
- [8] SKÁLOVÁ, J. *Účetní řešení fúzí obchodních společností – 3. část*. Účetnictví v praxi. 11/2007. s. 14-16. ASPI. ISSN 1211-7307.
- [9] SKÁLOVÁ, J. *Účetní řešení fúzí obchodních společností – 4. část*. Účetnictví v praxi. 12/07. s. 28-32. ASPI. ISSN 1211-7307.
- [10] SKÁLOVÁ, J. *Účetní řešení fúzí obchodních společností – 5. část*. Účetnictví v praxi. 1/2008. s. 33-36. ASPI. ISSN 1211-7307.
- [11] VOMÁČKOVÁ, H. *Přeměny obchodních společností a družstev a zobrazení důsledků možného přecenění majetku a závazků v českém účetnictví*. Účetnictví. 2/2009. s. 37-45. Bilance. ISSN 0139-5661.

Internetové zdroje

- [1] DONNÉ, M. Výměnný poměr při přeměnách obchodních společností. *Pravniradce.ihned.cz* [online]. 2009, [cit. 2009-12-13]. Dostupný z WWW: <<http://pravniradce.ihned.cz/c1-39116830-vymenny-pomer-pri-premenach-obchodnich-spolecnosti>>. ISSN 1213-7693.
- [2] LUKÁŠOVÁ, J. Nebojte se fúze. I když je složitá. *Podnikatel.cz* [online]. 2009, [cit. 2009-12-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/clanky/nebojte-se-fuze-i-kdyz-je-slozita-da-se-zvladnout/>>. ISSN 1802-8012.
- [3] NEZVAL, I. Činnost znalců podle obchodněprávních předpisů po nabytí účinnosti zákona č. 125/2008 Sb. *Lesní znalec* [online]. 2008, [cit. 2009-12-03]. Dostupný z WWW: <http://www.lesniznalec.cz/Newsouboru/Cinnost_znalcu_dle_zakona_125_08.pdf>.
- [4] PASLEROVÁ, A. Ocenění podniku. *Apogeo* [online]. 2008, [cit. 2010-02-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.apogeo.cz/odborne-clanky/oceneni-podniku-413/?stranka=2>>.

- [5] VALOVÁ, I. Přeměny obchodních společností a družstev podle nového zákona. *Epravo.cz* [online]. 2008, [cit. 2009-12-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/premeny-obchodnich-spolecnosti-a-druzstev-podle-noveho-zakona-54434.html?mail>>. ISSN 1213-189X.
- [6] Vliv fúze na daňové odpisy. *Verlag dashöfer*. [online]. 2009, [cit. 2010-01-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.du.cz/?highlighttext=f%FAze&cid=227240>>. ISSN 1213-6158.

Zákony

- [1] Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev
- [2] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění, ve znění p. p.
- [3] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění p. p.
- [4] Zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění p. p.
- [5] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění p. p.
- [6] Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění p. p.
- [7] Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení č. 563/1991 Sb., zákona o účetnictví, ve znění p. p.
- [8] České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/202 Sb., ve znění p. p.
- [9] Mezinárodní účetní standardy (IAS)
- [10] Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS)

Seznam zkratek

APV	upravená současná hodnota
a. s.	akciová společnost
DCF	diskontované cash flow
DDM	dividendový diskontní model
IAS	mezinárodní účetní standardy
IFRS	mezinárodní standardy finančního výkaznictví
k. s.	komanditní společnost
OD	odložená daň
OR	rozdíl z přecenění
PC _n	pořizovací cena
PR	přechodný rozdíl
RH	reálná hodnota
RH _{np}	reálná hodnota nekontrolního podílu k datu akvizice
SD	sazba daně z příjmů
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
tj	to je
ÚH	účetní hodnota
VK	vlastní kapitál
VK _{np}	nekontrolní podíl k datu akvizice při ocenění podílem na vlastním kapitálu
v. o. s.	veřejná obchodní společnost
ZoPS	zákon o přeměnách obchodních společností

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 30. dubna 2010

.....
Bc. Radka Macháčková

Adresa trvalého pobytu studenta:

Neubuz 111, Slušovice 76315

Seznam příloh

Příloha č. 1 Fúze obchodních společností podle českých předpisů

Příloha č. 2 Podniková kombinace podle mezinárodních účetních standardů

Příloha č. 1**Fúze obchodních společností podle českých předpisů****Rozvaha společnosti Medopharm, spol. s r. o. k 31. 12. 2009 před přeceněním (v tis. Kč)**

Dlouhodobý nehmotný majetek		Vlastní kapitál	
Software	3 129	Základní kapitál	135
Oprávky k software	- 626	Zákonný rezervní fond	1 893
Dlouhodobý hmotný majetek		Statutární a ostatní fondy	9 423
Pozemky	2 500	Nerozdělený zisk minulých let	3 504
Stavby	7 950	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 1 830
Oprávky ke stavbám	- 1 122	Cizí zdroje	
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	3 599	Závazky z obchodních vztahů	61 227
Oprávky k samostatným movitým věcem	- 1 316	Závazky k zaměstnancům	236
Oběžná aktiva		Závazky ze soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	156
Zboží	14 584	Stát – daňové závazky a dotace	40
Opravná položka ke zboží	- 20	Dohadné účty pasivní	1 430
Pohledávky z obchodních vztahů	43 393		
Opravná položka k pohledávkám	- 1 335		
Stát – daňové pohledávky	226		
Krátkodobé poskytnuté zálohy	180		
Dohadné účty aktivní	1 519		
peníze	106		
Účty v bankách	3 062		
Časové rozlišení			
Náklady příštích období	385		
Aktiva celkem		Pasiva celkem	76 214

Rozvaha společnosti Medopharm, spol. s r. o. k 31. 12. 2009 před přeceněním – po zrušení opravek ke zboží a k pohledávkám (v tis. Kč)

<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>		<i>Vlastní kapitál</i>	
Software	3 129	Základní kapitál	135
Oprávky k software	- 626	Zákonný rezervní fond	1 893
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>		Statutární a ostatní fondy	9 423
Pozemky	2 500	Nerozdělený zisk minulých let	3 504
Stavby	7 950	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 553
Oprávky ke stavbám	- 1 122	<i>Cizí zdroje</i>	
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	3 599	Závazky z obchodních vztahů	61 227
Oprávky k samostatným movitým věcem	- 1 316	Závazky k zaměstnancům	236
<i>Oběžná aktiva</i>		Závazky ze soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	156
Zboží	14 584	Stát – daňové závazky a dotace	40
Pohledávky z obchodních vztahů	43 393	Dohadné účty pasivní	1 430
Opravná položka k pohledávkám	- 78		
Stát – daňové pohledávky	226		
Krátkodobé poskytnuté zálohy	180		
Dohadné účty aktivní	1 519		
peníze	106		
Účty v bankách	3 062		
<i>Časové rozlišení</i>			
Náklady příštích období	385		
Aktiva celkem	77 491	Pasiva celkem	77 491

Přecenění majetku na reálnou hodnotu podle posudku znalce

	Před přeceněním	Po přecenění
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>		
ochranná známka		480 000 Kč
software	3 129 000 Kč	3 325 000 Kč
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>		
pozemky	2 500 000 Kč	2 750 000 Kč
stavby	7 950 000 Kč	8 460 000 Kč
samostatné movité věci a soubory movitých věcí	3 599 000 Kč	3 786 000 Kč
<i>Oběžná aktiva</i>		
pohledávky	43 393 000 Kč	42 194 000 Kč
zboží	14 584 000 Kč	14 264 000 Kč
Ocenění podniku jako celku		19 137 000 Kč

Zaúčtování přecenění na reálnou hodnotu

Popis účetního případu	částka v Kč	Má Dáti	Dal
1. Ochranná známka	480 000	014	418
2. Zrušení oprav k software	626 000	073	418
3. Přecenění softwaru na RH (3 325 000 Kč)	196 000	013	418
4. Přecenění pozemků na RH (2 750 000 Kč)	250 000	031	418
5. Zrušení oprav ke stavbám	1 122 000	081	418
6. Přecenění staveb na RH (8 460 000 Kč)	510 000	021	418
7. Zrušení oprav k samostatným movitým věcem	1 316 000	082	418
8. Přecenění movitých věcí na RH (3 786 000 Kč)	187 000	022	418
10. Přecenění pohledávek na RH (42 194 000 Kč)	1 199 000	418	311
11. Přecenění zboží na RH (14 264 000 Kč)	320 000	418	132
12. Odložená daň	a) 900 000 b) 1 111 000	418	481
13. Goodwill	a) 1 567 000 b) 2 678 000	017	418

13) Výpočet odložené daně

a) v případě kdy znalecký posudek nezahrnuje daňové efekty

VK před přeceněním:	14 402 000	
VK po přecenění:	19 137 000	
Rozdíl z přecenění:	$19\,137\,000 - 14\,402\,000 = 4\,735\,000$	
Odložená daň:	$4\,735\,000 \times 0,19 = 900\,000$	418 / 481
Rozdíl z přecenění po odložené dani:	$4\,735\,000 - 900\,000 = 3\,835\,000$	

b) v případě kdy znalecký posudek zahrnuje daňové efekty

VK před přeceněním:	14 402 000	
VK po přecenění:	19 137 000	
Rozdíl z přecenění (81%):	$19\,137\,000 - 14\,402\,000 = 4\,735\,000$	
Rozdíl z přecenění bez daňových efektů:	$(4\,735\,000 \times 100) / 81 = 5\,846\,000$	
Odložená daň:	$5\,846\,000 - 4\,735\,000 = 1\,111\,000$	

14) Výpočet goodwillu

a) v případě, kdy znalecký posudek nezahrnuje daňové efekty

Rozdíl mezi účetní a reálnou hodnotou aktiv:	3 168 000	
Hodnota oceňovacího rozdílu:	4 735 000	
Goodwill:	$4\,735\,000 - 3\,168\,000 = 1\,567\,000$	017/418

b) v případě, kdy znalecký posudek zahrnuje daňové efekty

Rozdíl mezi účetní hodnotou aktiv:	3 168 000	
Hodnota oceňovacího rozdílu:	5 846 000	
Goodwill:	$5\,846\,000 - 3\,168\,000 = 1\,567\,000$	017/418

014 - Ochranná známka

PS:	
1) 480	
<hr/>	
KS:	480

013 - Software

PS:	3 129
3)	196
<hr/>	
KS:	3 325

031 - Pozemky

PS:	2 500
4)	250
<hr/>	
KS:	2 750

021 - Stavby

PS:	7 950
6)	510
<hr/>	
KS:	8 460

022 - movité věci

PS:	3 599
8)	187
<hr/>	
KS:	3 786

311- Pohledávky

PS:	43 393
10)	1 199
<hr/>	
KS:	42 194

132 - Zboží

PS:	14 584
11)	320
<hr/>	
KS:	14 264

073 - oprávky k software

PS:	626
2)	626
<hr/>	
KS:	0

081 - Oprávky ke stavbám

PS:	1 122
5)	1 122
<hr/>	
KS:	0

082 - Oprávky k movitým věcem

PS:	1 316
7)	1 316
<hr/>	
KS:	0

418 - OR vzniklé z přecenění při přeměnách

10)	1 199	1)	480
11)	320	2)	626
12)	a) 900	3)	196
	b) 1 111	4)	250
		5)	1 122
		6)	510
		7)	1 316
		8)	187
		13)	a) 1 567
			b) 2 678
<hr/>		<hr/>	
KS:	a) 3 835		
	b) 4 735		

017 - Goodwill

13	a) 1 567	
	b) 2 678	
<hr/>		<hr/>
KS:	a) 1 567	
	b) 2 678	

481 - Odložená daň

12	a) 900
	b) 1 111
<hr/>	
KS:	a) 900
	b) 1 111

Rozvaha společnosti Medopharm, spol. s. r. o. po přecenění – posudek znalce bez daňových efektů (v tis. Kč)

<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>		<i>Vlastní kapitál</i>	
Software	3 325	Základní kapitál	135
Ochranná známka	480	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	3 835
Goodwill	1 567	Zákonný rezervní fond	1 893
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>		Statutární a ostatní fondy	9 423
Pozemky	2 750	Nerozdělený zisk minulých let	3 504
Stavby	8 460	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 553
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	3 786	<i>Cizí zdroje</i>	
<i>Oběžná aktiva</i>		Odložený daňový závazek	900
Zboží	14 264	Závazky z obchodních vztahů	61 227
Pohledávky z obchodních vztahů	42 194	Závazky k zaměstnancům	236
Opravná položka k pohledávkám	- 78	Závazky ze soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	156
Stát – daňové pohledávky	226	Stát – daňové závazky a dotace	40
Krátkodobé poskytnuté zálohy	180	Dohadné účty pasivní	1 430
Dohadné účty aktivní	1 519		
peníze	106		
Účty v bankách	3 062		
<i>Časové rozlišení</i>			
Náklady příštích období	385		
Aktiva celkem		Pasiva celkem	82 226
	82 226		82 226

Rozvaha společnosti Medopharm, spol. s r. o. – posudek znalce zahrnuje daňové efekty
(v tis. Kč)

<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>		<i>Vlastní kapitál</i>	
Software	3 325	Základní kapitál	135
Ochranná známka	480	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	4 735
Goodwill	2 678	Zákonný rezervní fond	1 893
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>		Statutární a ostatní fondy	9 423
Pozemky	2 750	Nerozdělený zisk minulých let	3 504
Stavby	8 460	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 553
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	3 786	<i>Cizí zdroje</i>	
<i>Oběžná aktiva</i>		Odložený daňový závazek	1 111
Zboží	14 264	Závazky z obchodních vztahů	61 227
Pohledávky z obchodních vztahů	42 194	Závazky k zaměstnancům	236
Opravná položka k pohledávkám	- 78	Závazky ze soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	156
Stát – daňové pohledávky	226	Stát – daňové závazky a dotace	40
Krátkodobé poskytnuté zálohy	180	Dohadné účty pasivní	1 430
Dohadné účty aktivní	1 519		
peníze	106		
Účty v bankách	3 062		
<i>Časové rozlišení</i>			
Náklady příštích období	385		
Aktiva celkem		Pasiva celkem	83 337
	83 337		

Rozvaha společnosti Frinius, s. r. o. k 31. 12. 2009 (v tis. Kč)

<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>		<i>Vlastní kapitál</i>	
Zřizovací výdaje	55	Základní kapitál	8 800
Oprávky k zřizovacím výdajům	- 27	Ostatní kapitálové fondy	190 082
Software	908	Zákonný rezervní fond	594
Oprávky k software	- 908	Nerozdělený zisk minulých let	26 424
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>		Neuhrazená ztráta minulých let	- 131 852
Pozemky	9	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 6 485
stavby	613	<i>Cizí zdroje</i>	
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	71 901	Ostatní rezervy	4 362
Oprávky k samostatným věcem	- 52 616	Závazky z obchodních vztahů	300 835
<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>		Závazky k zaměstnancům	2 033
Finanční investice v Medopharm, spol. s.r.o	14 350	Závazky ze soc. a zdrav. pojištění	1 390
<i>Oběžná aktiva</i>		Stát – daňové závazky a dotace	1 035
Zboží	84 007	Dohadné účty pasivní	52 700
Opravná položka ke zboží	- 10 100	Jiné závazky	3 136
Dlouhodobý poskytnuté zálohy	1 642		
Odložená daňová pohledávka	22 339		
Pohledávky z obchodních vztahů	333 851		
Opravná položka k pohledávkám	- 30 316		
Stát – daňové pohledávky	6 529		
Krátkodobé poskytnuté zálohy	648		
Dohadné účty aktivní	521		
Jiné pohledávky	1 935		
Opravné položky k pohledávkám	- 1 478		
Peníze	57		
Účty v bankách	7 979		
<i>Časové rozlišení</i>			
Náklady příštích období	1 155		
Aktiva celkem	453 054	Pasiva celkem	453 054

Nástupnická společnost Frinius, s. r. o. přebere následující položky vlastního kapitálu zanikající společnosti:

Položka v zanikající společnosti	Převzetí a použití v nástupnické společnosti	OR bez OD Částka v Kč	OR s OD Částka v Kč
Základní kapitál	Do neuhrazené ztráty minulých let	135 000	135 000
Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	Do ostatních kapitálových fondů a použije se na vyloučení proti hodnotě vzájemných obchodních podílů	3 835 000	4 735 000
Zákonný rezervní fond	Do ostatních kapitálových fondů a použije se na vyloučení proti hodnotě vzájemných obchodních podílů	1 893 000	1 893 000
Ostatní a statutární fondy	Do ostatních kapitálových fondů a použije se částečně na vyloučení proti hodnotě vzájemných obchodních podílů	8 622 000	7 722 000
	Do neuhrazené ztráty minulých let	801 000	1 701 000
Nerozdělený zisk minulých let	Do neuhrazené ztráty minulých let	3 504 000	3 504 000
Výsledek hospodaření běžného účetního období	Do ostatních kapitálových fondů	- 553 000	- 553 000
Celkem		18 237 000	19 137 000
Položky v nástupnické společnosti			
Výsledek hospodaření běžného účetního období	Neuhrazená ztráta minulých let	-6 485	- 6 485

Úpravy VK pro nástupnickou společnost – OR nezahrnuje daňové efekty (v tis. Kč)

	Frinius, s. r. o.	Medopharm, spol. s.r.o	celkem	Úpravy	Zahajovací rozvaha
<i>DNM</i>					
Zřizovací výdaje	28		28		28
software		3 325	3 325		3 325
Ochranná známka		480	480		480
goodwill		1 567	1 567		1 567
<i>DHM</i>					
pozemky	9	2 750	2 759		2 759
stavby	613	8 460	9 073		9 073
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	19 285	3 786	23 071		23 071
<i>DFM</i>					
Finanční investice v Medopharm, spol. s. r.o.	14 350		14 350	- 14 350	0
<i>Oběžná aktiva</i>					
zboží	73 907	14 264	88 171		88 171
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	1 642		1 642		1 642
Odložená daňová pohledávka	22 339		22 339	- 900	21 439
Pohledávky z obchodních vztahů	303 535	42 116	345 651	- 26 265	319 386
Stát daňové pohledávky	6 529	226	6 755		6 755
Krátkodobé poskytnuté zálohy	648	180	828		828
Dohadné účty aktivní	521	1 519	2 040		2 040
Jiné pohledávky	457		457		457
peníze	57	106	163		163
Účty v bankách	7 979	3 062	11 041		11 041
<i>Časové rozlišení</i>					
Náklady příštích období	1 155	385	1 540		1 540
Aktiva celkem	453 054	82 226	535 280	- 41 515	493 765
<i>Vlastní kapitál</i>					
Základní kapitál	8 800	135	8 935	- 135	8 800
Ostatní kapitálové fondy	190 082		190 082	- 553	189 529
OR z přecenění při přeměnách společností		3 835	3 835	- 3 835	0
Zákonný rezervní fond	594	1 893	2 487	- 1 893	594
statutární a ostatní fondy		9 423	9 423	- 9 423	0
Nerozdělený zisk minulých let	26 424	3 504	29 928	- 3 504	26 424
Neuhrazená ztráta minulých let	-131 852		-131 852	- 2 045	- 133 897
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-6 485	- 553	- 7 038	7 038	0
<i>Cizí zdroje</i>					
Ostatní rezervy	4 362		4 362		4 362
Odložený daňový závazek		900	900	- 900	0
Závazky z obchodních vztahů	300 835	61 227	362 062	- 26 265	335 797
Závazky k zaměstnancům	2 033	236	2 269		2 269
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 390	156	1 546		1 546
Stát daňové závazky a dotace	1 035	40	1 075		1 075
Dohadné účty pasivní	52 700	1 430	54 130		54 130
Jiné závazky	3 136		3 136		3 136
Pasiva celkem	453 054	82 226	535 280	- 41 515	493 765

Pro-forma zahajovací rozvaha nástupnické společnosti Frinius, s. r. o. – OR nezahrnuje daňové efekty (v tis. Kč)

<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>		Vlastní kapitál	
Zřizovací výdaje	28	Základní kapitál	8 800
Software	4 233	Ostatní kapitálové fondy	189 529
Oprávky k software	- 908	Zákonný rezervní fond	594
Ochranná známka	480	Nerozdělený zisk minulých let	26 424
Goodwill	1 567	Neuhrazená ztráta minulých let	- 133 897
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>		<i>Cizí zdroje</i>	
Pozemky	2 759	Ostatní rezervy	4 362
Stavby	9 073	Závazky z obchodních vztahů	335 797
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	75 687	Závazky k zaměstnancům	2 269
Oprávky k samostatným movitým věcem	- 52 616	Závazky ze soc. a zdrav. pojištění	1 546
<i>Oběžná aktiva</i>		Stát – daňové závazky a dotace	1 075
Zboží	98 271	Dohadné účty pasivní	54 130
Opravná položka ke zboží	- 10 100	Jiné závazky	3 136
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	1 642		
Odložená daňová pohledávka	21 439		
Pohledávky z obchodních vztahů	349 780		
Opravná položka k pohledávkám	- 30 394		
Stát daňové pohledávky	6 755		
Krátkodobé poskytnuté zálohy	828		
Dohadné účty aktivní	2 040		
Jiné pohledávky	1 935		
Opravné položka k pohledávkám	- 1 478		
Peníze	163		
Účty v bankách	11 041		
<i>Časové rozlišení</i>			
Náklady příštích období	1 540		
Aktiva celkem		Pasiva celkem	493 765
	493 765		

Úpravy VK pro nástupnickou společnost – OR zahrnuje daňové efekty (v tis. Kč)

	Frinius, s. r. o.	Medopharm, spol. s.r.o	celkem	Úpravy	Zahajovací rozvaha
<i>DNM</i>					
Zřizovací výdaje	28		28		28
software		3 325	3 325		3 325
Ochranná známka		480	480		480
goodwill		2 678	2 678		2 678
<i>DHM</i>					
pozemky	9	2 750	2 759		2 759
stavby	613	8 460	9 073		9 073
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	19 285	3 786	23 071		23 071
<i>DFM</i>					
Finanční investice v Medopharm, spol. s. r.o.	14 350		14 350	- 14 350	0
<i>Oběžná aktiva</i>					
zboží	73 907	14 264	88 171		88 171
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	1 642		1 642		1 642
Odložená daňová pohledávka	22 339		22 339	- 1 111	21 228
Pohledávky z obchodních vztahů	303 535	42 116	345 651	- 26 265	319 626
Stát daňové pohledávky	6 529	226	6 755		6 755
Krátkodobé poskytnuté zálohy	648	180	828		828
Dohadné účty aktivní	521	1 519	2 040		2 040
Jiné pohledávky	457		457		457
peníze	57	106	163		163
Účty v bankách	7 979	3 062	11 041		11 041
<i>Časové rozlišení</i>					
Náklady příštích období	1 155	385	1 540		1 540
Aktiva celkem	453 054	83 337	536 391	- 41 726	494 665
<i>Vlastní kapitál</i>					
Základní kapitál	8 800	135	8 935	- 135	8 800
Ostatní kapitálové fondy	190 082		190 082	- 553	189 529
OR z přecenění při přeměnách společností		4 735	4 735	- 4 735	0
Zákonný rezervní fond	594	1 893	2 487	- 1 893	594
Statutární a ostatní fondy		9 423	9 423	- 9 423	0
Nerozdělený zisk minulých let	26 424	3 504	29 928	- 3 504	26 424
Neuhrazená ztráta minulých let	-131 852		-131 852	- 1 145	- 132 997
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-6 485	- 553	- 7 038	7 038	0
<i>Cizí zdroje</i>					
Ostatní rezervy	4 362		4 362		4 362
Odložený daňový závazek		1 111	1 111	- 1 111	0
Závazky z obchodních vztahů	300 835	61 227	362 062	- 26 265	335 797
Závazky k zaměstnancům	2 033	236	2 269		2 269
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 390	156	1 546		1 546
Stát daňové závazky a dotace	1 035	40	1 075		1 075
Dohadné účty pasivní	52 700	1 430	54 130		54 130
Jiné závazky	3 136		3 136		3 136
Pasiva celkem	453 054	83 337	536 391	- 41 726	494 665

Pro-forma zahajovací rozvaha nástupnické společnosti Frinius, s. r. o. – OR zahrnuje daňové efekty (v tis. Kč)

<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>		Vlastní kapitál	
Zřizovací výdaje	28	Základní kapitál	8 800
Software	4 233	Ostatní kapitálové fondy	189 529
Oprávky k software	- 908	Zákonný rezervní fond	594
Ochranná známka	480	Nerozdělený zisk minulých let	26 424
Goodwill	2 678	Neuhrazená ztráta minulých let	- 132 997
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>		<i>Cizí zdroje</i>	
Pozemky	2 759	Ostatní rezervy	4 362
Stavby	9 073	Závazky z obchodních vztahů	335 797
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	75 687	Závazky k zaměstnancům	2 269
Oprávky k samostatným movitým věcem	- 52 616	Závazky ze soc. a zdrav. pojištění	1 546
<i>Oběžná aktiva</i>		Stát – daňové závazky a dotace	1 075
Zboží	98 271	Dohadné účty pasivní	54 130
Opravná položka ke zboží	- 10 100	Jiné závazky	3 136
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	1 642		
Odložená daňová pohledávka	20 328		
Pohledávky z obchodních vztahů	349 780		
Opravná položka k pohledávkám	- 30 394		
Stát daňové pohledávky	6 755		
Krátkodobé poskytnuté zálohy	828		
Dohadné účty aktivní	2 040		
Jiné pohledávky	1 935		
Opravné položka k pohledávkám	- 1 478		
Peníze	163		
Účty v bankách	11 041		
<i>Časové rozlišení</i>			
Náklady příštích období	1 540		
Aktiva celkem	494 665	Pasiva celkem	494 665

Příloha č. 2**Podniková kombinace podle mezinárodních účetních standardů****Rozvaha společnosti Medopharm, spol. s r. o. k 1. 8. 2009 (v tis. Kč)**

<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>		<i>Vlastní kapitál</i>	
Budovy, stroje a zařízení	10 403	Základní kapitál	135
Oprávky a opravné položky	(1 924)	Ostatní fondy ze zisku	10 248
Budovy, stroje a zařízení netto	8 479	Nerozdělený zisk	3 504
Pozemky	2 500	<i>Vlastní kapitál celkem</i>	<u>13 887</u>
<i>Pozemky, budovy, stroje a zařízení celkem</i>	<u>10 979</u>	<i>Krátkodobé závazky</i>	
<i>Ostatní stálá aktiva</i>		Závazky z obchodního styku	36 623
Ostatní dlouhodobý majetek	957	Splatná daň	40
Oprávky a opravné položky	(293)	Jiné závazky	392
Ostatní dlouhodobý majetek netto	664	Ostatní pasiva	835
Ostatní nehmotný majetek	3 129	<i>Krátkodobé závazky celkem</i>	<u>37 890</u>
<i>Ostatní stálá aktiva celkem</i>	<u>3 793</u>	<i>Závazky celkem</i>	<u>37 890</u>
<i>Oběžná aktiva</i>			
Zboží netto	8 496		
Pohledávky z obchodního styku	25 313		
Pohledávky z titulu daně z příjmů	132		
Ostatní pohledávky	991		
Peníze a peněžní ekvivalenty	1 848		
Náklady příštích období	225		
<i>Oběžná aktiva celkem</i>	<u>37 005</u>		
Majetek celkem	<u>51 777</u>	Vlastní kapitál a závazky celkem	<u>51 777</u>

Rozvaha společnosti Frinius, s. r. o. k 1. 8. 2009 (v tis. Kč)

Dlouhodobý hmotný majetek		Vlastní kapitál	
Budovy, stroje, zařízení	24 580	Základní kapitál	8 800
Oprávky a opravné položky	(10 231)	Ostatní fondy ze zisku	55 041
Budovy, stroje a zařízení netto	14 349	Nerozdělený zisk minulých let	26 424
Pozemky	9	<i>Vlastní kapitál celkem</i>	<i>90 265</i>
Finanční investice v Medopharm, spol. s. r. o.	14 350	Dlouhodobé závazky	
<i>Pozemky, budovy stroje a zařízení, finanční investice celkem</i>	<i>28 708</i>	Ostatní rezervy	2 545
Ostatní stálá aktiva		<i>Dlouhodobé závazky celkem</i>	<i>2 545</i>
Ostatní dlouhodobý majetek	47 934	Krátkodobé závazky	
Oprávky a opravné položky	(20 462)	Závazky z obchodního styku	190 589
Ostatní dlouhodobý majetek netto	27 472	Splatná daň	1 035
Ostatní nehmotný majetek, netto	936	Jiné závazky	5 252
Odložená daňová pohledávka	13 031	Ostatní pasiva	30 741
<i>Ostatní stálá aktiva celkem</i>	<i>41 439</i>	<i>Krátkodobé závazky celkem</i>	<i>227 617</i>
Oběžná aktiva			
Zboží, netto	43 112		
Pohledávky z obchodních styků	194 747		
Pohledávky z titulu daně z příjmů	3 809		
Ostatní pohledávky	2 769		
Peníze a peněžní ekvivalenty	4 688		
Náklady příštích období	1 155		
<i>Oběžná aktiva celkem</i>	<i>250 280</i>		
Majetek celkem	320 427	Vlastní kapitál a závazky celkem	320 427

Přecenění aktiv, závazků a podmíněných závazků na fair value k datu akvizice

	Před přeceněním	Po přecenění
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>		
Software	3 129 000	3 136 000
Ochranná známka		480 000
Seznam zákazníků		20 000
Distribuční metody		36 000
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>		
pozemek	2 500 000	2 512 000
Budovy, stroje, zařízení	10 403 000	9 827 000
<i>Podmíněné závazky</i>		
Soudní spor		1 450 000

Oprávky k položce budovy, stroje a zařízení	1 924 000
Účetní hodnota položky budovy, stroje a zařízení	8 479 000
Oprávky k ostatnímu majetku	293 000
Účetní hodnota ostatního majetku	664 000

<i>Položky rozvahy</i>	<i>Medopharm,, spol. s.r.o – účetní hodnota</i>	<i>Medopharm, – Fair Value k datu akvizice</i>	<i>Rozdíl</i>	<i>Odložená daň</i>
Aktiva				
Budovy, stroje a zařízení	8 479	9 827	1 348	256
Pozemky	2 500	2 512	12	2
Ostatní dlouhodobý majetek	664	664		
Ostatní nehmotný majetek				
software	3 129	3 136	7	1
Ochranná známka		450	450	85
Seznam zákazníků		20	20	3
Distribuční metody		36	36	6
Zboží	8 496	8 496		
Pohledávky	25 313	25 313		
Pohledávky z titulu daně z příjmů	132	132		
Ostatní pohledávky	991	991		
Peníze a peněžní ekvivalenty	1 848	1 848		
Náklady příštích období	225	225		
Celkem aktiva	51 777	53 650		
Vlastní kapitál a závazky				
Základní kapitál	135			
Ostatní fondy ze zisku	10 248			
Nerozdělený zisk	3 504			
Odložený daňový závazek		78		
Závazky z obchodních vztahů	36 623	36 623		
Splatná daň	40	40		
Jiné závazky	392	392		
Ostatní pasiva	835	835		
Podmíněný závazek – soudní spor		1 450	1 450	- 275
Celkem vlastní kapitál a závazky	51 777	Celkem závazky 39 418	423	78

Výpočet goodwillu:

Hodnota aktiv k datu akvizice:	53 650 000
Závazky k datu akvizice:	39 418 000
Čistá hodnota aktiv k datu akvizice činí:	14 232 000

$$\text{Goodwill} = 14\,350\,000 - 14\,232\,000 = 118\,000$$

Konsolidovaná rozvaha k 1. 8. 2009 (v tis. Kč)

	Frinius, s.r.o	Medopharm, spol. s.r.o	Úpravy	Konsolidace
Aktiva				
Budovy, stroje a zařízení	14 349	9 827		24 176
pozemky	9	2 512		2 521
Finanční investice v Medopharm, spol. s. r. o.	14 350	0		0
Goodwill				118
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	27 472	664		28 136
Ostatní nehmotný majetek	936	3 642		4 578
Odložená daňová pohledávka	13 031		- 78	12 953
Zboží	43 112	8 496		51 608
Pohledávky z obchodních vztahů	194 747	25 313	- 26 265	193 795
Pohledávky z titulu daně z příjmů	3 809	132		3 941
Ostatní pohledávky	2 769	991		3 760
Peníze a peněžní ekvivalenty	4 688	1 848		6 536
Náklady příštích období	1 155	225		1 380
Celkem aktiva	320 427	53 650		333 502
Vlastní kapitál a závazky				
Základní kapitál	8 800	135		8 800
Ostatní fondy ze zisku	55 041	10 248		55 041
Nerozdělený zisk	26 424	3 504		26 424
		+ 423 (rozdíl mezi FV a ÚH)		
		- 78 (odložený daňový závazek)		
Ostatní rezervy	2 545			2 545
Odložený daňový závazek		78	- 78	0
Závazky z obchodních vztahů	190 589	36 623	- 26 265	200 947
Splatná daň	1 035	40		1 075
Jiné závazky	5 252	392		5 644
Ostatní pasiva	30 741	835		31 576
Podmíněný závazek – soudní spor		1 450		1 450
Vlastní kapitál a závazky celkem	320 427	53 650		333 502

Rozvaha společnosti Medopharm, spol. s. r. o. k 31. 12. 2009 – údaje pro mateřskou společnost (v tis. Kč)

Položky rozvahy	Medopharm individuální závěrka	Úpravy položek majetku a závazků	Úprava odložené daně	Podklady pro Frinius
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>				
Budovy, stroje a zařízení	8 479	9 827		
Oprávky a opravné položky	(126)	(131)	- 1	
Budovy, stroje a zařízení netto	8 353	9 696		9 696
Pozemky	2 500			2 512
<i>Pozemky, budovy, stroje a zařízení celkem</i>	<i>10 853</i>			<i>12 208</i>
<i>Ostatní stálá aktiva</i>				
Ostatní dlouhodobý majetek	853			664
Oprávky a opravné položky	(95)			(71)
Ostatní dlouhodobý majetek netto	758			593
Ostatní nehmotný majetek				
software	3 129			3 136
Ochranná známka		450		
Oprávky a opravné položky		(38)	- 7	
Ochranná známka netto		412		412
Seznam zákazníků				20
Distribuční metody				36
<i>Ostatní stálá aktiva celkem</i>	<i>3 887</i>			<i>4 197</i>
<i>Oběžná aktiva</i>				
Zboží (netto)	14 564			14 564
Pohledávky (netto)	42 058			42 058
Pohledávky z titulu daně z příjmů	226			226
Ostatní pohledávky	1 699			1 699
Peníze a peněžní ekvivalenty	3 168	189		3 357
Náklady příštích období	385			385
<i>Oběžná aktiva celkem</i>	<i>62 100</i>			<i>62 289</i>
Majetek celkem	76 840			78 694
<i>Vlastní kapitál a závazky</i>				
Základní kapitál	135			135
Ostatní fondy ze zisku	11 316			11 316
Výsledek hospodaření	- 1204	- 1 204 - 5 - 38 + 8 + 24		- 1215
Nerozdělený zisk	3 504			3 849
<i>Vlastní kapitál celkem</i>	<i>13 751</i>			<i>14 085</i>

Položky rozvahy	Medopharm individuální závěrka	Úpravy položek majetku a závazků	Úprava odložené daně	Podklady pro Frinius
<i>Dlouhodobé závazky</i>				
Odložený daňový závazek		78 - 8		70
<i>Dlouhodobé závazky celkem</i>				<u>70</u>
<i>Krátkodobé závazky</i>				
Závazky z obchodních vztahů	61 227			61 227
Splatná daň	40			40
Jiné závazky	392			392
Ostatní pasiva	1 430			1 430
Podmíněný závazek				1 450
<i>Krátkodobé závazky celkem</i>	<u>63 089</u>			<u>64 539</u>
Vlastní kapitál a závazky celkem	<u>76 840</u>			<u>78 694</u>

Rozvaha společnosti Frinius, s. r. o. k 31. 12. 2009 (v tis. Kč)

Dlouhodobý hmotný majetek		Vlastní kapitál	
Budovy, stroje, zařízení	24 580	Základní kapitál	8 800
Oprávky a opravné položky	(17 538)	Ostatní fondy ze zisku	58 824
Budovy, stroje a zařízení netto	7 042	Výsledek hospodaření	- 5 577
Pozemky	9	Nerozdělený zisk	26 424
Finanční investice v Medopharm, spol. s. r. o.	14 350		
Pozemky, budovy stroje a zařízení, finanční investice celkem	21 401	<i>Vlastní kapitál celkem</i>	88 471
Ostatní stálá aktiva		Dlouhodobé závazky	
Ostatní dlouhodobý majetek	47 934	Ostatní rezervy	4 362
Oprávky a opravné položky	(35 078)	<i>Dlouhodobé závazky celkem</i>	4 362
Ostatní dlouhodobý majetek netto	12 856	Krátkodobé závazky	
Ostatní nehmotný majetek, netto	936	Závazky z obchodního styku	300 835
Odložená daňová pohledávka	22 339	Splatná daň	1 035
<i>Ostatní stálá aktiva celkem</i>	36 131	Jiné závazky	6 559
Oběžná aktiva		Ostatní pasiva	52 700
Zboží, netto	73 907	<i>Krátkodobé závazky celkem</i>	361 129
Pohledávky z obchodních styků	303 535		
Pohledávky z titulu daně z příjmů	6 529		
Ostatní pohledávky	3 268		
Peníze a peněžní ekvivalenty	8 036		
Náklady příštích období	1 155		
<i>Oběžná aktiva celkem</i>	396 430		
Majetek celkem	453 962	Vlastní kapitál a závazky celkem	453 962

Konsolidovaná rozvaha k 31. 12. 2009 (v tis. Kč)

	Frinius, s.r.o	Medopharm, spol. s.r.o	Úpravy	Konsolidace
Aktiva				
Budovy, stroje a zařízení	7 042	9 696		16 738
Pozemky	9	2 512		2 521
Finanční investice v Medopharm	14 350	0		0
Goodwill				118
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	12 856	593		13 449
Ostatní nehmotný majetek	936	3 604		4 540
Odložená daňová pohledávka	22 339		- 70	22 269
Zboží	73 907	14 564		88 471
Pohledávky z obchodních vztahů (netto)	303 535	42 058	- 26 265	319 328
Pohledávky z titulu daně z příjmů	6 529	226		6 755
Ostatní pohledávky	3 268	1 699		4 967
Peníze a peněžní ekvivalenty	8 036	3 357		11 393
Náklady příštích období	1 155	385		1 540
Celkem aktiva	453 962	78 694		492 089
Vlastní kapitál a závazky				
Základní kapitál	8 800	135		8 800
Ostatní fondy ze zisku	53 247	10 101		53 247
Nerozdělený zisk	26 424	3 849		26 424
Ostatní rezervy	4 362			4 362
Odložený daňový závazek		70	- 70	0
Závazky z obchodních vztahů	300 835	61 227	- 26 265	335 650
Splatná daň	1 035	40		1 075
Jiné závazky	6 559	392		6 951
Ostatní pasiva	52 700	1 430		54 130
Podmíněný závazek		1 450		1 450
Celkem vlastní kapitál a závazky	453 962	78 694		492 089